

**Žemaičių Kunigaikštystė
bajorų Gadonų raštuose**

**The Duchy of Samogitia
in the Texts of the Gadonas Noble Family**

Parengė Adomas Butrimas

by Adomas Butrimas

Žemaičių Kunigaikštystė bajorų Gadonų raštuose

The Duchy of Samogitia in the Texts of the Gadonas Noble Family

Parengė Adomas Butrimas

by Adomas Butrimas

Žemaičių praeitis 18

The Past of the Samogitians 18

 Vilniaus dailės akademijos leidykla, 2019

Vilnius Academy of Arts Press, 2019

Knygos leidimą rėmė Lietuvos Respublikos kultūros ministerija

The book published under the sponsorship of the
Ministry of Culture of the Republic of Lithuania

Recenzavo / Peer-reviewed by

dr. Reda Griškaitė (Lietuvos istorijos institutas)

dr. Tomas Petreikis (Vilniaus universitetas)

Redaktorė / Editor *Ona Balkevičienė*

Dailininkas / Designer *Martynas Gintalas*

Fotografai / Photographers: *Povilas Šverebas, Stasė Butrimienė,
Viktoras Liutkus, Pranciškus Balčiūnas*

Tekstus iš lenkų kalbos vertė / Translated from Polish by
Adomas Subačius, Adomas Butrimas, Lina Stefanovič

Į anglų kalbą vertė / Translated into English by
E-vertimai, Lygaudas Velička

Leidinio bibliografinė informacija pateikiama
Lietuvos nacionalinės Martyno Mažvydo bibliotekos
Nacionalinės bibliografijos duomenų banke (NBDB)

Viršelyje: Antkapinė Vladimiro (Voldemaro) Gadono plokštė Rundalės pilies muziejuje (Latvija).
A. Jutus nuotr., 2019

© Adomas Butrimas, 2019

© Martynas Gintalas, 2019

© Vilniaus dailės akademijos leidykla, 2019

ISBN 978-609-447-333-3

Turinys

Pratarmė \ 9

I. Gadonų giminė Žemaičių Kunigaikštystėje \ 12

1. Įsikūrimas \ 12
2. Gadonų giminės mecenavimas Žemaičių Kunigaikštystėje \ 14

II. Vladimiras Gadonas ir jo kūrybinis palikimas \ 23

1. Gimtinė, Kražiai, Telšiai, Vilnius \ 23
2. Edukacijos baruose \ 32
3. 1830–1831 metų sukilime \ 37
4. Žemaitija publikuotuose Vladimiro Gadono raštuose \ 55
5. Rankraštinis palikimas \ 71

III. Mykolas Gadonas ir jo „Telšių apskrities aprašymas“ \ 78

IV. Liubomiras Gadonas: biografija, politinės ir kultūrinės veiklos bruožai, kūrybinis palikimas \ 87

1. Vaikystė ir mokslo metai \ 87
2. 1863–1864 metų sukilimo išvakarėse Kaune \ 92
3. Kultūrinė Liubomiro Gadono veikla emigracijoje \ 99
4. Mecenatinės veiklos organizatorius \ 109
5. Kunigaikščių Čartoriskių muziejaus ir bibliotekos steigėjas, administratorius, rinkinių tvarkytojas \ 112
6. Žemaitija publikuotuose Liubomiro Gadono raštuose \ 114
7. Rankraštinis Liubomiro Gadono palikimas \ 123

V. Vladimiras Gadonas. „Žemaičių Kunigaikštystės statistika“ \ 129

VI. Mykolas Gadonas. „Telšių apskrities, esančios Kauno gubernijoje, senojoje Žemaičių Kunigaikštystėje, aprašymas“ \ 209

VII. „Šis tas apie mūsų giminę. Giminaičiams surinko Liubomiras Gadonas“ \ 291

Komentarai \ 308

Šaltiniai ir literatūra \ 317

Matų žodynėlis \ 321

Asmenvardžių rodyklė \ 322

Vietovardžių rodyklė \ 329

Table of Contents

Foreword \ 9

The Gadonas Family in Samogitia \ 12

1. Settlement \ 12

2. The Gadonas Family as Patrons in Samogitia \ 14

II. Vladimiras Gadonas and his Creative Legacy \ 23

1. Homeland, Kražiai, Telšiai and Vilnius \ 23

2. Engagement in Education \ 32

3. The Uprising of 1830–1831 \ 37

4. Samogitia in the Published Texts of Vladimiras Gadonas \ 55

5. Manuscript Legacy \ 71

III. Mykolas Gadonas and his *Description of the Powiat of Telšiai* \ 78

IV. Liubomiras Gadonas: Biography, Nature of his Political and Creative Activities and Creative Legacy \ 87

1. Childhood and Study Years \ 87

2. Eve of the Uprising of 1863–1864 in Kaunas \ 92

3. Liubomiras Gadonas Cultural Activities in Exile \ 99

4. Organizer of Patronage Activities \ 109

5. Founder, Administrator and Collection Keeper
of the Duke Czartoryski Museum and Library \ 112

6. Samogitia in the Published Texts of Liubomiras Gadonas \ 114

7. Liubomiras Gadonas Manuscript Legacy \ 123

V. Vladimiras Gadonas. *The Statistics of the Duchy of Samogitia* \ 129

VI. Mykolas Gadonas. *The Description of the County of Telšiai of Kaunas Governorate in the Old Duchy of Samogitia* \ 209

VII. *Some Facts About Our Extended Family. Compiled for Relatives by Liubomiras Gadonas* \ 291

Comments \ 308

Sources and References \ 317

Index of Personal Names \ 322

Index of Place Names \ 329

Pratarmė

Žemaičių – seniūnijos, kunigaikštystės – istorija kiek aktyviau pradėta tyrinėti tik atgavus Lietuvos nepriklausomybę 1990 metais. Atskirų, daugiausia žemaičių kilmės, autorių straipsniai, nedidelės apimties studijos, vėliau ir solidžios monografijos pradėtos skelbti tik 1990 metų serijoje *Žemaičių praeitis* (1990–2015 metais išleista 17 tomų), o pirmoji apibendrinta Žemaičių istorija, parašyta Žemaičiuose gimusių autorių, pasirodė tik 1997 metais (Butrimas ir kt., 1997). Panašiu laikotarpiu intensyviau Žemaičių tyrinėjimus Lenkijoje vykdė Grzegorz Błaszczyk, kurio pirmoji monografija – „Žemaičiai XVII–XVIII a. Apgyvenimas ir visuomenės struktūra“ (Błaszczyk, 1985).

Sovietinė okupacinė sistema neskatino Lietuvos ir Žemaičių istorijos tyrinėjimų, o jei toleravo – tai tik remiantis „marksine metodologija“. Visuomenių elito, „dvarininkų, feodalų ir dvasininkų“, veiklos tyrimai, jų nuopelnai tautos ir jos kultūros istorijai iš viso nebuvo toleruojami. Šių tyrinėjimų srityje neatitiktinai tik 2010 metais pasirodė pirmoji kregždė – Eugenijaus Saviščevo monografija, skirta Žemaičių savivaldai ir jos elitui 1409–1560 metais (Saviščevas, 2010). Be abejonės, ir kokybe, ir apimtimi Žemaičių elito istorijai ypač svarbus kelių dešimtmečių šaltinių studijomis paremtas G. Błaszczyko 6 tomų veikalas „Žemaičių bajorijos herbynas“ (*Herbarz szlachty żmudzkiej*), rodantis nuolatinį ir labai rezultatyvų šio ir kitų Lenkijos tyrinėtojų dėmesį Žemaičiams ir jų žymiausių šeimų istorijai.

Foreword

The history of Samogitia as an eldership or duchy attracted more serious scholarly attention only after Lithuania regained its independence in 1990. The articles, small-scale studies and later serious monographs of individual authors, mostly of Samogitian descent, first appeared in the 1990 series titled *The Past of the Samogitians* (17 volumes published from 1990 to 2015), and it was not until 1997 that the first summarized history of Samogitia written by Samogitia-born authors was published (Butrimas et al., 1997). Around the same time, Grzegorz Błaszczyk conducted intense studies of Samogitia in Poland. His first monograph titled *Samogitia in the 17th–18th c. Housing and Social Structure* was published in 1985 (Błaszczyk, 1985).

Under Soviet occupation, study of the history of Lithuania or Samogitia was not encouraged. When tolerated, such study had to be confined within the strict boundaries of “Marxist methodology”. The Soviet regime exhibited no tolerance whatsoever for the studies of the activities of the social elite, “landowners, feudal lords and clergymen” and their achievements in the national and cultural history. It is no coincidence that the first monograph dedicated to the self-government of Samogitia and its elite in 1409–1560 by Eugenijus Saviščevas (Saviščevas, 2010) appeared only in 2010. In terms of its quality and size, G. Błaszczyk’s six-volume treatise titled *The Collection of the Coats of Arms of the Samogitian Nobility* written in Polish and based on several decades’ worth of the studies of various sources, was, without any doubt, particularly relevant for the history of the Samogitian elite. This work reflects a constant and very productive focus from this and other Polish

Ši knyga, sąlygiškai pavadinta „Žemaičių Kunigaikštystė bajorų Gadonų raštuose“, sudarytojo mintyse atsirado dar 1996 metais, renkant medžiagą Žemaičių istorijai. Pirmiausia – tai gausi korespondencija, rankraščiai ir Lietuvoje beveik niekam nežinoma knyga „Žemaičių Kunigaikštystės statistika“, išspausdinta Prancūzijoje 1839 metais, ir gausi medžiaga 1830–1831 metų sukilimui Žemaičiuose tyrinėti, saugomi Lenkų bibliotekos Paryžiuje Rankraštyne (1996 m. mokslinė stažuotė) bei Sedos parapijos archyve (1994–1995 m. ekspedicija), Lietuvos valstybės istorijos archyve Vilniuje, taip pat Kunigaikščių Čartoriskų bibliotekos Krokuvoje Rankraštyne ir Ikonografijos skyriuje, dabar (2018–2019 m.) priklausantiems Nacionaliniam muziejui Krokuvoje, kur saugomas rankraštinis Vladimiro ir Liubomiro Gadonų palikimas.

Prieš akis atsivėrė daug ypač svarbių Žemaičių sukilimų 1794, 1830–1831 ir 1863–1864 metais istorijos puslapių – kovų savo žemėje ir kovų emigracijoje, kovų už viešąją Europos nuomonę ir ypač skaudžius smūgius, kurie net kelioms iš Žemaičių kilusioms sukilėlių kartoms lėmė fizinį ir dvasinį sunaikinimą arba sunkią bedalio emigranto „klajūno“ dalią; ypač jauniems Telšių bajorų mokyklos, Kražių gimnazijos, Vilniaus ir Tartu (Dorpat) universitetų studentams ir absolventams.

Tyrinėjant rankraštinę ir daugiausia lenkų kalba publikuotą medžiagą, kartu iškilo ir ypač ryškių Žemaičių bajorų Gadonų, įgijusių puikų išsilavinimą, talentingų organizatorių, rašytojų, jaunimo švietėjų ir Lenkijos, ir Lietuvos kultūrai itin svarbių institucijų – Lenkų bibliotekos ir muziejaus Paryžiuje, Kunigaikščių Čartoriskų bibliotekos ir muziejaus Krokuvoje kūrėjų, mokslo bei meno talentų rėmėjų, susiejusių kelių giminės kartų ir atšakų likimą su visomis tautą ištikusiomis tragedijomis ir ištikimai jai tarnavusiomis, kurių patiems talentingiausiems niekada nebebuvo leista sugrįžti į gimtuosius Žemaičius.

researchers on the history of Samogitia and its most prominent families.

The idea for this book, tentatively titled *The Duchy of Samogitia in the Texts of the Gadonas Noble Family*, began to crystallize in the author's mind back in 1996 when he was gathering material on the history of Samogitia. It primarily included extensive correspondence, manuscripts and the book titled *The Statistics of the Duchy of Samogitia* printed in France in 1839 and largely unknown in Lithuania, extensive material providing information for the studies of the Samogitian insurrection of 1830–1831 kept in the Manuscript Unit of the Polish Library in Paris (research internship of 1996) and Seda Parish Archive (expedition of 1994–1995), as well as the manuscript legacy of Vladimiras Gadonas and Liubomiras Gadonas kept in the Lithuanian State Historical Archives in Vilnius and in the Manuscript Unit and Iconography Unit of the Duke Czartoryski Library in Kraków which are now part of the National Museum in Kraków (2018–2019).

This shed light on the crucial pages in the history of the uprisings that took place in 1794, 1830–1831 and 1863–1864 in Samogitia: struggles at home and in exile, struggles to win public opinion of European nations and particularly painful blows that resulted in physical or spiritual devastation of several generations of rebels of Samogitian descent or a tough fate of uprooted emigrants; especially for young students and graduates of Telšiai School for Nobles, Kražiai Gymnasium, Vilnius University and University of Tartu (Dorpat).

The analysis of manuscripts and other materials largely published in the Polish language shed light on the prolific Gadonas family of Samogitian nobility, who acquired best education and who were talented organizers, writers, youth educators and contributors to the institutions that played a crucial role in the culture of Poland and Lithuania, i. e. Polish Library and Museum in Paris and the Duke Czartoryski Library and Museum in Kraków.

Rengdamas šią knygą jaučiau ypatingą artimiausių draugų ir bičiulių paramą. Pirmiausia norėčiau padėkoti sediškiui „*genius loci*“ Povilui Šverebui už iliustracijas ir patarimus, dr. Redai Griškaitei už recenziją ir ypač daug profesionalių redakcinių patarimų, kaip ir antrajam recenzentui, žemaičiui ir žemiečiui Tomui Petreikiui, padėjusiam įveikti daugelio senųjų vietovardžių rebusų, Vilniaus dailės akademijos leidyklos kolegoms Linai Stefanovič, Martynui Gintalui ir direktoriui dr. Mariui Iršėnui už vertingus patarimus ir leidinio globą visais jo rengimo ir leidybos etapais, istorikui, šaltinių ir vietovardžių žinovui Kaziui Misiui, Paryžiaus lenkų bibliotekos Rankraščių skyriaus darbuotojams bei Lenkijos Kunigaikščių Čartoriskųjų archyvo ir Rankraštyno darbuotojui habil. dr. Januszui Pezdai už nuoširdžias konsultacijas renkant archyvinę medžiagą Lenkijoje bei visose kelionėse renkant medžiagą lydėjusiai Stasei Butrimienei už daugelį archyvinių ir dokumentinių iliustracijų.

They supported talents in science and arts and entwined the destinies of several generations and lines of their family with all the tragedies that affected our nation and served the nation loyally, only for the most talented members of the family to be forever barred from returning to their native Samogitia. What was left was a handful of soil from the Baltic coast preserved throughout all the hardships and thrown into the coffin, and an inscription on a headstone: "When God will awaken our Homeland from beyond the grave, / Fellow Countryman! Take my ashes and bury them in Samogitia" (an inscription in the Nancy cemetery, France).

Šaltiniai

- LVIA – Lietuvos valstybės istorijos archyvas
- B. Cz. – Kunigaikščių Čartoriskų biblioteka, Rankraščių skyrius
- BPP – Lenkų biblioteka Paryžiuje
- Brenšteino Mykolo Eustachijaus 22 laišakai ir pašto atvirukai L. Gadonui, 1899–1906, iš Telšių ir Zakopanės in B. Cz., f. 7352, IV t. 1
- Išrašai ir pastabos in B. Cz., f. 7331, III. t. 2, XIX a.
- Išrašai ir pastabos in B. Cz., f. 7331, III. t. 2.
- Korespondencija su V. Lisovskiu in B. Cz., f. 7341, IV. 1887–1897. t. 4.
- Korespondencija su B. Biskupskiu in B. Cz., f. 7357, III. t. 1, 1883–1884.
- Korespondencija su Biskupskiu in B. Cz., f. 7357, III t. 1, 1883–1894.
- Korespondencija su L. Bentkovskiu, M. Kamienskiu, J. Lepkovskiu in B. Cz., f. 7357, III t. 3, 1871–1894.
- Korespondencija su M. E. Brenšteinu in B. Cz., f. 7352, IV t. 1. 1899–1906.
- Korespondencija su M. Sokolovskiu in B. Cz., f. 7357, III. t. 2, 1883–1894.
- Laiškai Skirmunttui Henrykui ir Skirmuntt Konstancijai in B. Cz., f. 7355, V, t. 1, 1897–1900; 1893.
- Liubomiras Gadonas. Korespondencija in B. Cz., f. 7352, IV t. 2, 1881.
- Išrašai, pastabos, ištraukos in B. Cz., f. 7331, III t. 1. Baltai, 4. Joakimas Lelevelis, 5. „Lietuviškos pavardės“.
- Asmeniniai dokumentai in B. Cz., f. 7327. III. Krokuvos miesto Tarybos kvietimas į Adomo Mickevičiaus paminklo atidengimą.
- BPP, f. 211, Nr. 6, l. 197–272.
- BPP, f. 347, b. 6, l. 241–252.
- LVIA, f. 525, ap. 2, b. 3194, l. 126–128.
- LVIA, f. 525, ap. 8, b. 1293, l. 1–4.
- Sedos dvaro 1832 metų aprašymas in LVIA, f. 525, ap. 15, b. 473, l. 2–6.
- Sedos dvaro 1832 metų aprašymas in LVIA, f. 525, ap. 15, b. 473, l. 17–20.
- Sedos dvaro 1832 metų aprašymas in LVIA, f. 525, ap. 15, b. 473, l. 53.
- LVIA, f. 669, ap. 2, b. 22l. 584/585.
- LVIA, f. 525, ap. 15, b. 473, l. 17–20.
- LVIA, f. 381, b. 10, s.v. 2361–13.
- Telšių t. bernardinų vienuolyno Žemaičių diecezijoje 1817 metų generalinės vizitacijos aktas in LVIA, f. 822, ap. 12, b. 3583, l. 5.
- 1835 m. sausio 15 d. Vilniaus karinio gubernatoriaus raštas Nr. 12 in LVIA, f. 381, ap. 10, b. 2361, l. 13.

Literatūra

- Aleksandravičius E., Kulakauskas A.,** *Carų valdžioje. Lietuva XIX amžiuje*, Vilnius, 1996.
- Bairašauskaitė T.,** Vladimiras Gadonas (XIX a. pirmos pusės žemaičių bajoro sociokultūrinis portretas in *Lietuvos istorijos metraštis*. 1997 metai, Vilnius, 1998, p. 143–164.
- Baliulis A.,** Iš Sedos praeities in *Seda*, Vilnius, 1997, p. 15–30.
- Baliulis A., Miškinis A.,** Žemalė in *Lietuvos TSR urbanistikos paminklai*, t. 11, Vilnius, 1988, p. 110–126.
- Bielecki R.,** *Słownik biograficzny oficerów powstania listopadowego*, t. 1, Warszawa, 1996.
- Bielecki R.,** *Słownik biograficzny oficerów powstania listopadowego*, t. 2, Warszawa, 1996.
- Bielecki R.,** *Słownik biograficzny oficerów powstania listopadowego*, t. 3, Warszawa, 1996.
- Błaszczak G.,** Żmudz w XVII i XVIII w. Zaludnienie i struktura społeczna, Poznań, 1985.
- Błaszczak G.,** *Herbarz szlachty żmudzkiej*, t. 3, Warszawa, 2015, p. 53–62.
- Błaszczak G.,** Jan Preker (1807 – po 1874) i jego „zbiór“ do dziejów Litwy, *Acta Baltico-Slavica* XV, 1983, p. 139–156.
- Bohusz K.,** *O początkach narodu i języka litewskiego*, Warszawa, 1808.
- Bružas K., Miškinis A.,** Varduva in *Lietuvos TSR urbanistikos paminklai*, t. 2, Vilnius, 1979.
- Butrimas A.,** *Telšių kraštas: istorija, kultūra, meno paminklai*, Vilnius, 2005, p. 390–397.
- Butrimas A.,** *Telšiai: sakralinis kompleksas Insulos kalvoje*, Vilnius, 2008, p. 72–91.
- Butrimas A., Žulkus V., Nikžentaitis A., Vaivada V., Aleksandravičius E.,** *Žemaitijos istorija*, Vilnius, 1997.
- Buszyński I.,** *Opisanie historyczno-statystyczne powiatu Rossyjskiego*, [s. l.], 1874.
- Butvilaitė R.,** Žemalės praeitis in *Žemalė: D. Poškos gimtasis kraštas. Žemaičių praeitis*, nr. 12, Telšiai, 2007, p. 35–41.
- Czerwińska-Pyzik J.,** *Lubomir Gadon (1831–1908): dzielnik, historyk i publicista emigracyjny, praca doktorska, Uniwersytet Pedagogiczny im. Komisji Edukacji Narodowej w Krakowie*, Kraków, 2009.
- Čepaitienė A.,** Moterys „ant savęs gyvenančios“ Žemaičių Kalvarijoje in *Žemaičių praeitis*, t. 2, Vilnius, 1993, p. 221–228.
- [**Daubaras D.**], *Czynność powstania Powiatu Telszewskiego na Żmudzi w Wielkim Xięstwie Litewskim, przeciwko Despotyzmowi Rossyjskiemu w Roku 1831*. Lenkų bibliotekos Paryžiuje Rankraštynas, sign.: BPP, f. 347, b. 6, l. 241–252, 1832.
- Gadon L.,** *Z życia Polaków we Francji; rzut oka na 50-letnie koleje Towarzystwa Historyczno-Literackiego w Paryżu 1832–1882*, Paryż, 1883.
- Gadon L.,** Mickiewicz i Jakób krawiec in *Z ziemi pogórków lesnych, z ziemi łąk zielonych. Książka zbiorowa, poświęcona pamięci Adama Mickiewicza w stuletnią rocznicę jego urodzin. 1798–1898*, Warszawa, 1899, p. 60–68.
- Gadon L.,** *Emigracja Polska: pierwsze lata po upadku powstania listopadowego*, Kraków, t. I. 1901.
- Gadon L.,** *Emigracja Polska: pierwsze lata po upadku powstania listopadowego*, t. II, Kraków, 1901.

- Gadon L.**, *Emigracja Polska: pierwsze lata po upadku powstania listopadowego*, t. III, Kraków, 1902.
- Gadon L.**, *Nieco o naszej rodzinie*, Kraków, 1905 (ran-kraščio teisėmis).
- [**M. G.**], Gadonas Mykolas, *Opisanie powiatu Telszewskiego w gubernii Kowieńskiej w dawnym Xięstwie Żmudzkiem położonego*. Przez M. G., Wilno, 1846.
- Gadon W.**, O exdywizjach, z powodu rozprawy P. Prezydenta Chodzki, uwagi Włodzimierza Gadona, *Dziennik Wileński*, 1816, t. IV, p. 506–518.
- Gadon W.**, Kmiotek w poddaństwie zastarzały, czyli dziadek przy kołebce wnuka, *Tygodnik Wileński*, 1818, t. VI, Nr. 124.
- Gadon W.**, *Uwagi Żmudzina*. 1836–1838 in B. Cz., f. 5323, IV, p. 35–39.
- Gadon W.**, O usiłowaniach i dążności szlachty polskiej do nadania swobody włościanom i do uposażenia tej klasy ludu wolnością osobistą tudzież własnością ziemską, szczególnie w Wielkim Księstwie Litewskim i Księstwie Żmudzkiem, *Młoda Polska*, 1838, Nr. 15, dnia 15 maja, p. 167–177.
- Gadon W.**, *Statystyka Xięstwa Żmudzkiego*, VIC (Meurte), 1839.
- [**Gadon W.**], Wyjątki z rękopisu pod tytułem: ważniejsze szczegóły wypadków powstania 1831, przez obywatela powiatu Telszewskiego zebrane in *Zbiór pamiętników o powstaniu Litwy w roku 1831 Ułożony przez Feliksa Wrotnowskiego*, Lipsk, 1875, p. 70–103.
- G. W.**, *Zbiór ustaw i obrzędów wymagających najrychlejszej reformy Izraelitów osiadłych w prowincjach do Polski należących*, przez W. G., Paryż, 1835.
- Gieysztor J.**, *Pamiętniki...* T. 1, Wilno, 1913.
- Gloger Z. Prieiga**: http://ksiaznicapodlaska.pl/site/gloger/t2/r_I.pdf p. 213
- Gukovskij K.**, *Telševskij ujezd*. Kovno, 1890.
- Jacewicz O.**, Pamiętnik Onufrego Jacewicza. O działaniach powstania 1831 r. w powiecie Telszewskim z wyjątkiem główniejszych szczegółów i zdarzeń w dalszych powiatach księstwa Żmudzkiego in *Zbiór pamiętników o powstaniu Litwy w roku 1831*. Ułożony przez Feliksa Wrotnowskiego, Lipsk, 1875, p. 3–69.
- Janonienė R.**, Sedos Švč. Mergelės Marijos ėmimo į dangų bažnyčia: mecenatai ir kūrėjai XVI–XIX amžiais in *Seda*, Vilnius, 1997, p. 72–79.
- Katilius V.**, Apie Vladimiro Gadono „Mužiką...“, *Lituanistika*, 1993, Nr. 2(14).
- Kieniewicz S.**, Lubomir Gadon: powstaniec, dziennikarz, historyk Wielkiej Emigracji in *Internetowy Polski Słownik Biograficzny*, <https://www.ipsb.nina.gov.pl.2019.04.23>
- Lelewel J.**, *Dzieje Litwy i Rusi*, Lipsk, 1839.
- Lukšienė M.**, *Lietuvos švietimo istorijos bruožai XIX a. pirmojoje pusėje*. Kaunas, 1970.
- Manteuffel G.**, *Z dziejów Dorpatu i byłego Uniwersytetu Dorpackiego*, Warszawa, 1911.
- Mickiewicz W.**, Życie polskie w Paryżu, *Tygodnik ilustrowany*, 1914.03.21, p. 222–225.
- Misius K.**, Žemaičių aukštumos regiono švietimo raida XVI–1940 m., *Acta Academiae Artium Vilmensis*, 34, 2004, p. 255–301.
- Misius K.**, Iš Žemalės praeities in *Žemalė: D. Poškos gimtasis kraštas. Žemaičių praeitis*, nr. 12, Telšiai, 2007, p. 9–33.
- Misius K.**, *Kražių mokykla ir gimnazija 1773–1844 metais*, Vilnius, 2015.
- Mościcki H.**, Gadon Włodzimierz Dionizy in *Polski słownik biograficzny*, t. 7, Kraków, 1948, p. 204–205.
- Plater S. H.**, *Geografia wschodniej części Europy*, Wrocław, 1825.
- Preker J.**, *Očerok Telševskago ujezda*. Kovno, 1862.
- Prašmantaitė A.**, *Žemaičių vyskupas Juozapas Arnulfas Giedraitis*, Vilnius: Lietuvos istorijos institutas, 2000.

- Raporty** *generalnych wizytatorów szkół Komisji Edukacji Narodowej w Wielkim Księstwie Litewskim 1782–1792*, oprac. Kalina Bartnicka i Irena Szybiak, Wrocław, Warszawa, Kraków, Gdańsk, 1974.
- Saviščevas E.**, *Žemaitijos savivalda ir valdžios elitai 1409–1566*, Vilnius, 2010.
- Sliesoriūnas F.**, *1830–1831 m. sukilimas Lietuvoje*, Vilnius, 1974.
- Speičytė B.**, „Kol žemaičiai gyvi“: 1930–31 metų sukilimo Žemaitijoje liudijimas, *Literatūra*, 2013, 55(1), p. 39–96.
- Strzembosz W.**, Biblioteka Polska in *Rocznik towarzystwa polskiego literacko-artystycznego w Paryżu. 1911–1912*, p. 92–96.
- Święcki T.**, *Opis starożytny Polski*, t. 1–2, nakł. Zawadzkiego i Więckiego, Warszawa 1816 r.
- Švėrebas P.**, Renavo parapija in *Renavas*, Vilnius: Vilniaus dailės akademijos leidykla, 2001, p. 191–230.
- P. Švėrebas**, „Mužiko Žemaičių ir Lietuvos“ autorius tikrai gimė Lėlaičiuose“, *Literatūra ir menas* 2003 09 12, p. 2-3.
- Urbšienė M.**, *Medžiaga kan. Zabičio ir Vladimiro Gado biografiniams. XXVII knygos mėgėjų metraštis*, Kaunas, 1933, t. I, p. 73–85.
- Volter E.**, *Žmudskija gorodišča i drevnija uročišča Telševskiego ujezda*. Kovno, 1888.
- Voigt J.**, *Geschichte Preussens von den ältesten Zeiten bis zum untergange der Herrschaft des Deutschen Ordens*, Königsberg, 1827–39.
- Wrotnowski F.**, *Zbiór pamiętników o powstaniu Litwy w r. 1831*, ukladany przez Feliks Wronowskiego, Paryż, 1835.
- Wrotnowski F.**, Historia powstania w 1831 roku na Wołyniu, Podolu, Ukrainie, Żmudzi i Litwie przez Feliksa Wrotnowskiego. Tom II in *Zbiór pamiętników o powstaniu Litwy*, Lipsk: F. A. Brockhaus, 1875.
- Zahorskis S.**, Generalinės konferencijos akto Telšių pavieto minėjimas 1812 metų liepos 29 dieną Telšiuose, pagal „Kurier Litewski“. 1812.08.12, nr. 63. Vertė S. Kochanauskaitė in *Telšiai*, Vilnius: Mokslo ir enciklopedijų leidykla, 1994.
- Zaleski B.**, Zniesienie poddaństwa na Litwie. 2012-06-12. Net Press Digital Sp.
- Žemaitė**, *Autobiografija*, Marijampolė, 1921. PDF.

Matų žodynėlis

dešimtinė – 10925 m²

gorčius – 3,28 l

margas – 0,71 ha

mylia – 1609 m

pėda – 0,3048 m

pūras – 62,7 l

temperatūra pagal Reomiūrą – $R = 0,8 \cdot ^\circ\text{C}$

timpa – 30 sidabrinių grašių

uolektis – 64,96 cm

valakas – 30–33 margai

Asmenvardžių rodyklė

A

Aleksandras I 31, 46, 69, 136, 138, 162, 167
Aleksandras II 92, 94
Aleksandravičius, Egidijus 92, 316
Algirdas, Lietuvos didysis kunigaikštis 160
Andriolis, Mykolas Elvyras 110, 111, 124
Asperbergeriai 315
Augustas II 147, 226

B

Bairašauskaitė, Tamara 39, 61, 62, 67, 316
Balčiūnas, Pranciškus 4, 20, 21
Balinskis, Mykolas; Baliński 165, 187
Baliulis, Algirdas 13, 20, 25, 318
Balkevičienė, Ona 4
Banevičius 46
Banneris, Jonas 295
Baranovskis, Jonas Juozapas 124
Barasa-Borisevičius, Simonas 311
Barasa-Borisevičius, Vincentas; Borisevičius; Borysewicz
38, 39, 41, 42, 62, 71, 72, 76, 80, 310, 311
Bardnovskis, Ignacijus 95
Bartnicka, Kalina 320
Bartolomiejus, generolas 65
Bastienis, Adolfas 56, 131
Bentkovskis, L. 317
Bielecki, R. 38, 318
Bielikavičius, Antanas Pranciškus 42, 311
Bilevičius, Kasparas 236
Birenas; Bironas 293
Biskupskis, B. 317
Błaszczukas, Grzegorz 9, 13, 83, 318
Blumovičius, S. 84, 209
Bogušas, Ksaveras; Bohusz, K. 62, 138, 159, 196, 318
Bojarskiai 296
Bona (Sforza) 57, 141, 142, 215

Bordel, L. T. 43

Brenšteinas, Mykolas Eustachijus; Brensztejn, Michał 93,
104, 105, 116, 126, 315
Brockhaus, F. A. 320
Bružas, K. 62, 318
Bucevičiai 152
Bukata, Tadas Juozapas 227
Bukontas, Simonas 226
Buszyński, I. 84, 318
Butkevičius, Petras 37, 38
Butleriai 299
Butrimas, Adomas 1, 3, 4, 9, 78, 318
Butrimienė, Stasė 4, 11, 19, 32, 90, 91, 99, 103–108, 113
Butvilaitė, Rasa 20–22, 318

C

Celarijus, Liudvikas 42
Ceumernas, Kasperas 293
Chlopovskis, A. 54
Chmieliovskis, Piotras 301
Chodkevičienė-Mieleckytė, Sofija 196, 237, 238
Chodkevičius, Aleksandras 236
Chodkevičius, Jeronimas Chrizostomas 238
Chodkevičius, Jonas 236
Chodkevičius, Jonas Karolis 12, 166, 190, 195, 196, 234–
237, 239, 293–295
Chodkevičius, Kazimieras 238
Chodkevičius, Kristupas 236
Chodkevičiūtė, Scholastika 236
Chodkevičiūtė-Farenšbach, Kristina Marija 239
Chodzka, Jonas; Chodzka 315, 319
Choiseul-Gouffier, Antoine'as Louis Octave'as de 142, 215,
232, 245
Chrzanowski, Wojciechas 74
Chžonstovskis, dvarininkas 230
Czerwińska-Pyzik, J. 90, 103, 318

- Č**
- Čackis, Tadas 160
- Čartoriskiai 10, 55, 73, 76, 88, 98, 102–104, 106, 109, 110–114, 116–118, 123–126, 293, 311, 313, 317
- Čartoriskis, Adomas Jurgis 33, 74, 75, 100, 110–113, 118–120, 308
- Čartoriskis, Vladislovas 98
- Čepaitienė, A. 64, 318
- Čerskis, Stanislovas 310
- D**
- Danilavičius, dvarininkas 230
- Daubaras (Daubaris, Dominiks), Dominykas 38, 42, 46, 47, 52, 54, 76, 308, 311, 318
- Dykas, Tomas 111
- Dimšos, dvarininkai 215
- Dirvianskis 54
- Dlugošas, Jonas 59, 168
- Dobševičius, K. 313
- Domanevskis, Jonas I 236
- Domeika, Ignacijus 104, 121
- E**
- Enkaičiai 315
- Erdmanas, Janas 27
- F**
- Farenšbachas, Georgas Volmaras fon 239
- Feingolcas 41
- Fochlenderis, Jonas 46
- Frejendas, Juozapas 51, 312
- Friedleinas, Juozapas 106
- G**
- Gadonai; Gadenai; de Gadon; a Gaden; von Gaden 1, 3, 5, 10, 12, 14, 15, 18, 20, 22–25, 88, 91, 92, 107, 109, 115, 293, 297, 298, 303, 308
- Gadonaitė-Huščienė, Uršulė 14
- Gadonaitė-Gorskienė-Simaitienė, Konstancija 298
- Gadonas, Aloyzas (Antano, Užvenčio tįjūno, sūnus) 298
- Gadonas, Aloyzas (Sedos dvaro valdytojas) 20, 25, 53, 54, 87, 88, 89, 308
- Gadonas, Antanas (Felicijono sūnus) 93
- Gadonas, Antanas (Jono Kazimiero sūnus) 298
- Gadonas, Antanas (Jono Stepono sūnus) 298
- Gadonas, Antanas (Liubomiro pusbrolis) 96
- Gadonas, Antanas, Užvenčio tįjūnas 14, 16, 54, 80, 115, 177, 298, 299
- Gadonas, Augustinas 80, 93
- Gadonas, Benediktas (Dominykas) 298
- Gadonas, Felicijonas 25, 93, 308
- Gadonas, Jonas 78, 175
- Gadonas, Jonas Kazimieras 298
- Gadonas, Jonas Steponas 298
- Gadonas, Jurgis 14, 60, 298
- Gadonas, Liubomiras 10, 39, 87–89, 91–95, 97–99, 101–120, 123, 125, 126, 291, 308, 315–318, 319
- Gadonas, Mykolas 25, 78, 80–86, 116, 209, 289, 308, 315, 319
- Gadonas, Stanislovas 54, 298, 312
- Gadonas, Titas 93, 96
- Gadonas, Vaitiekus 80
- Gadonas, Vilhelmas 13, 14, 298
- Gadonas, Vincentas 54
- Gadonas, Vladimiras (Voldemaras) Dionizas; Włodzimierz Dionizy Gadon 4, 5, 10, 12, 13, 18–25, 27–47, 50–57, 59, 60, 62–76, 78, 85, 107, 115, 116, 120, 129, 140, 153, 206, 293, 294, 296–303, 308–310, 318–320
- Gadonas, Zenonas 109
- Gadonienė, Marija 96
- Gadonienė-Bogušaitė, Aloyza 308
- Gadonienė-Butlerytė, Sibilė 23, 25, 115, 298, 299
- Gadonienė-Prišginaitė, Marijona 298
- Gadonienė-Jankevičiūtė, Amelija 87, 96, 313
- Gadonienė-Mažeikaitė, Teklė 306
- Gadonienė-Mikuckytė, Sofija 78
- Gadonienė-Puljanova-Korsakaitė, Juzefa 298
- Gadonienė-Radzevičiūtė, Eleonora 14, 16
- Gadonienė-Semaškaitė, Elena 20
- Gadonienė-Šiukštaitė, Teklė 18, 19, 25, 308
- Gadonienė-Šostauskaitė 298
- Gadonienė-Taube, Adelgunda von 12, 297, 298
- Galaunė, Paulius 76
- Garbenas, dainius ir didvyris 145
- Gecevičius, Adomas 21
- Gecevičius, Antanas 226
- Gediminas, Lietuvos didysis kunigaikštis 160, 186, 187
- Geištoras, Jokūbas 92, 93
- Gelgaudai 245
- Gelgaudas, Antanas 190, 192, 197, 200, 309, 311, 313–315

Gelgudas, Jonas 54, 187
Gelgudas, Adomas 315
Gelgudas, Jonas 40, 315
Gelgudienė iš Asperbergerių, Anielė Leontina 315
Gereimantas, kunigas 160
Giedraičiai 308
Giedraitis, Juozapas 42, 311
Giedraitis, Juozapas Arnulfas 15, 28, 32, 33, 49, 52, 53,
165, 195, 308, 319
Giedrimas, Juozapas 38, 71, 166, 308, 311
Gieysztor, J. 319
Gielgud, John 316
Gineičiai 311
Giniotai 311
Gintalas, Martynas 4, 11
Gintautas, krivių krivaitis 159
Glogeris, Zygmuntas 54, 317
Gobiata, Stanislovas 34, 249, 309
Godlevskis, Juozapas 27
Goreckis, Antanas 52, 313
Goreckis, Tadas 313
Gorskiai 66, 237, 245
Gorskienė, dvarininkė 214
Gorskis, Juozapas 215, 232, 245
Goslauskaitė, Kotryna 226
Grabovskis, Stanislovas 301
Griškaitė, Reda 4, 11
Grosset, Alexander 315
Grotkovskis, Jonas Albertas 52, 313
Gruževskienė, L. 312
Gukovskij, K. 319
Gurskis, Antanas 298
Gustavas Adolfas 90, 295

H

Handlis, Zygmundas 111
Hylzenas, kaštelionas 293
Holcas, Bronislavas 111
Hołowiński, Ignatio 289
Horstas, anglų kompanijos vadovas 147
Huščia, Jonas 14, 308

I

Iršėnas, Marius 11

J

Jablonskis, majoras 96
Jacevičius, Anupras; Jacewicz, Onufry 37, 41, 42, 45, 46,
50, 54, 76, 308–311, 313, 314, 319
Jacevičius, Benediktas 48, 54, 312, 314
Jakavičius, Jurgis 27
Jakob 318
Janikovskis, Stanislovas 111
Jankevičius 54
Jankevičius, Jonas 87, 313
Jankevičius, Valerijonas 87, 315
Jankowska 111
Janonienė, Rūta 14, 317
Januškevičius, Eustachijus 100, 102
Jogaila, Lietuvos didysis kunigaikštis 103, 107, 168
Jogailaičiai 104, 109
Jonas Kazimieras 231
Jonas, Lvovo arkivyskupas 230
Jucevičiukai 36
Jucevičius, Liudvikas Adomas 59, 168
Juškevičius, Antanas 226
Jutus, A. 4, 13

K

Kachanovas, Ivanas 19
Kaderis, Bronislovas 107
Kalunovskis, Henrikas 46
Kalusovskis, Henrikas 314
Kamienski, M. 317
Karpiai 66
Karpis, Ignacijus 68, 69, 314
Katilius, Viktoras 68, 69, 319
Kazimieras Jogailaitis 168
Kęstortas, Samuelis 12, 297, 308
Kęstutis, Lietuvos didysis kunigaikštis 58, 144, 156, 160
Kieniewicz, S. 90, 319
Kiška, Stanislovas II 237
Klangevičius, Andrius Benediktas 34, 309
Kobierzycki, Stanisław 293
Kochanauskaitė, S. 320
Kochavskis 42
Konečný, Feliksas 103
Konstantinas, Lietuvos didysis kunigaikštis 140
Kontovskis 52
Kontrimas, Kazimieras 40

Kosciuška, Tadas 28, 29, 34, 87, 107, 115, 166, 186, 299,
301, 309, 314
Košutis, Ignacijus 226
Košutis, Pranciškus 226
Kotryna II 148, 170, 174
Kozickis, Juozas 232
Krasinskiai 55, 297
Kryževičius 52, 311
Kromeris, Martynas; Kromer 59, 168
Kšonstovskis, Girdvainis 298
Kulakauskas, Antanas 92, 318
Kulakovskis, Dominykas 29
Kulvinskas 298

L

Lachnickis, Emanuelis 175
Lachnickis, Ignacijus 152
Langen, Hana von 297
Laškauskas, Jokūbas 222, 233
Lecherbonnier 76
Lefebvre'as, Jules'is 111
Lelevelis, Joakimas; Lelewel, J. 62, 116, 117, 119–121, 141,
144, 159, 163, 166, 170, 186, 201, 309, 315, 317, 319
Leonas, popiežius 315
Leontjevas, Danilas Jurjevičius 296
Lepkovskis, J. 317
Levickis, Anatolis 103
Liaugaudas, Augustinas (?) 54, 312, 314
Lipka 41
Lisovskis, V. 317
Liutkus, Viktoras 4, 100
Loenas, Adolfas von 297
Lopacinskis, Eugenijus 227
Lukšienė, Meilė 78, 319

M

Mališevskytė-Chodzkienė, Olimpija 144
Malte-Brun, [Victor Adolphe] 147
Manteuffeliai 315
Manteuffelis, Gustavas 42, 88, 89, 91, 97, 107, 124, 313, 319
Marciejevskis, Stanislovas Henrikas 51, 313
Marcinkevičius 298
Masalskis, Ignacijus Jokūbas 196, 238
Medemas, dvarininkas 237
Mickevičius, Adomas; Mickiewicz, Adam 58, 100, 104,
106, 111, 116, 121, 122, 124, 156, 189, 309–311, 315,
315–318

Mickevičius, Juozapas 34, 249
Mickevičius, Vladislovas; Mickiewicz, W. 104, 106, 109,
124, 317
Miechovita, Motiejus 159
Mieleckytė-Chodkevičienė, Sofija 196, 237, 238
Mikalojus I 25, 46, 68, 118, 137, 138, 162, 165, 167, 179, 196
Miltenienė, E. 17, 18
Misius, Kazys 11, 20, 28, 33, 78, 319
Miškinis, Antanas 20, 62, 318
Mitkovas, Jakovas 296
Młodzianovskis, Andriejus 161
Moncevičius, Juozapas 54, 312
Montrimavičius, Abraomas Kazimieras 226
Moravskis, Teodoras 100
Mościckis, Henrykas 55, 71, 317
Motiejus, klebonas 230
Muchinas, Aleksandras 84, 210
Müzleris 159

N

Nagurskiai 193
Nagurskis, Kajetonas 68, 69, 298, 312
Napoleonas I 28–31, 45, 87, 311, 313, 314
Napoleonas III 103
Narbutas, Cezaris 96
Narbutas, Teodoras; Narbutt, Teodor 160, 215
Naruševičius, Adomas Stanislovas; Naruševičius, Adomas;
Naruševičius 137, 160, 174, 187
Narvydas, Kiprijonas Kamilis 315
Navickas, dvarininkas 232
Nekliudovas-Šemeta, Ivanas 296
Nezabitauskis-Zabitis, Kiprijonas; Zabitis 36, 76, 77, 309, 320
Niemcevičiai 150
Niemcevičius, Julijonas Ursinas 100
Niemčevskis, Zacharijus 34, 249
Niesecki 161
Niesiolovskis, Juozapas 144
Nikžentaitis, Alvydas 318
Norvaiša, Pranciškus 34, 137, 176, 249
Norvidas, Ciprijanas Kamilis 111

O

Odoakras 160
Oginskiai 172
Oginskis, Kleopas Irenijus 84, 209

Oginskis, Gabrielius 40
Oginskis, Kazimieras Ignacijus 141
Ohryzki, J. 297
Ona Jogailaitė 32

P

Palauel 76
Palenas, Matvejus fon 312
Palenas, Piotras 52, 53
Parčevskis, Antanas 245
Parčevskis, Petras 226
Paškevičius, Dionizas 189
Paškevičius, Rogerijus 227
Pavlovskis, prioras 151
Perkovskis, Juzefas 23
Petras, vyskupas 230
Petreikis, Tomas 4, 11
Pezda, Janusz 11
Pilsudskienė-Strutinskytė, Bogumila 80
Pilsudskis, Jonas 19, 42, 44, 308, 311
Pilsudskis, Józefas 107
Pilsudskis, Pranciškus 147
Pinard, A. 43
Pliškevičius, F. 310
Pliateriai 239, 245
Pliateris, Cezarijus 120, 121
Pliateris, Juozapas 197
Pliateris, Liudvikas 100, 118, 161
Pliateris, Pranciškus 146, 215, 253
Pliateris, Stanislovas; Pliateris, S. H.; S. H. P. [S. Plater] 62, 156, 189, 190
Pranckevičiai, dvarininkai 138
Prašmantaitė, Aldona 53, 319
Prekeris, Jonas; Preker, Jan; Прекеп, 82–84, 315, 318, 319
Prialgauskai, Prielgauskai, Prelgauskai 281
Prialgauskas, Mykolas 48
Prilinskis, Tomas 111
Pšeciševskis, Vincentas 27, 230
Pšeslavskis, Leonas 51, 311
Puškaževičiai 142
Puškaževičius 142

R

Radvilos 172, 190
Raivydas, Volfas Jankielovičius 46

Raubickis, Stanislovas 46
Raškevičiai 91
Ridzevskis, Fortunatas 81, 82
Rimgaila, bajoras 165
Rimkevičiukai 36
Rimkevičius, Juozapas 49, 312
Riomeris, Eduardas Jonas 93
Riomeris, Alfredas Izidorius 110, 111, 124
Rönne, Antanas 46, 198, 239, 245, 253, 312
Rusteika, Juozapas 91, 107, 124, 316
Ržovskis, Ivanas Aleksandrovičius 296
Ržovskis, Lauras Aleksandrovičius 296

S

Sakelis, Adomas 46, 312
Samovičius, Pranciškus 226
Sapiega, Adomas 115
Sapiega, Aleksandras 24, 232, 233
Sapiega, Eustachijus 195, 234
Sapiega, Jonas Stanislovas 236
Sapiega, Kazimieras Jonas 234
Sapiega, Leonas Liudvikas 308
Sapiega, Mykolas 234
Sapiega, Paulius 226
Sapiegos 23–25, 66, 226, 234–236
Saviščevas, Eugenijus 9, 320
Schirrenas, Carlas 90
Schultzas, C. F. 41, 73
Semaška, Josifas 53
Sierakauskas, Juozapas 51
Simaitis, Jurgis 298
Syrevičius, Juozapas 44, 45, 122, 311, 312, 314
Skydelis, Jonas 34, 176, 249
Skirmuntas, Henrikas; Skirmuntt, Henryk 111, 317
Skirmuntienė, Konstancija; Skirmuntt, Konstancija 111, 317
Skomantas, žemaičių pagonių karo vadas 144, 187
Skulskis, Steponas 312
Sliesoriūnas, Feliksas 25, 87, 320
Slovačinskis, Andrius; Słowaczyński, A. 137, 194
Smuglevičius, Pranciškus 34
Sniadeckis, Jonas 34, 176, 188, 249
Sobieskis, Jokūbas 293
Sobieskis, Jonas III; Jonas III 147, 226
Sokolovskis, M. 317

Speičytė, Brigita 39, 42, 71, 151, 311, 320
Stanevičius, Ezechielis 35, 119, 301, 309
Stanislovas Augustas 137, 222, 230, 233, 239
Stankevičiukai 36
Stefanovič, Lina 4, 11
Straševičius, Juozapas 43
Straupas 298
Strijkovskis, Motiejus 138
Strzembosz, W. 100, 318
Subačius, Adomas 4
Svientochovskis 49
Świątekis, Tomaszas 62, 137, 138, 145, 147, 149, 159–161,
163, 177, 185, 186, 200, 320
Szybiak, Irena 320

Š

Šarfenatas 41
Šemetaitė-Gelgudienė, Kunegunda 315
Šimkevičius, Jokūbas 34, 249, 309
Širmanas, F. 312
Šiukšta, Mikalojus 46, 312
Šiukštaitė-Gadonienė, Teklė 13, 19
Šiukštienė-Terebešaitė, Ona 312
Šiukštos 231
Šrėteris, Adomas 137
Šventaragis, Gereimanto tėvas 160
Švėrebas, Povilas 4, 11, 14–17, 24, 89, 92, 189, 320
Švykovskis, Juozapas 46, 312
Švitrigaila, Lietuvos didysis kunigaikštis 103

T

Tarla, Mikalojus 137
Taube, Vilhelmas Fridrichas von 297
Terebešai 312
Terebešaitė, Ona 312
Tiškevičius, Antanas Dominykas 226
Tiškevičius, Benediktas 110
Tiškevičius, Juozapas 237, 245
Tiškevičius, Jurgis 199, 231, 254
Tiškevičius, Tadas 40
Tyzenhauzaitė-Pšezdzeckienė, Marija 111
Tyzenhauzas, Antanas 60, 65, 174, 191, 194, 202
Tyzenhauzas, Rainoldas 111
Tomkevičius, Jokūbas 42, 75, 311
Tulcevičius, Dominykas 30

U

Underavičius, dvarininkas 230
Urbonavičius, Leonardas 54, 311, 314
Urbšienė, Marija 36, 320

V

Vaivada, V. 318
Valavičius 51
Valužis, Juozapas 314
Važinskiai 312
Važinskienė, Pranciška 80
Važinskis, Jeronimas 298
Važinskis, Mykolas 54, 314
Velička, Vygaudas 4
Vijūkas-Kojalavičius, Albertas 138
Villain, Louis F. de 43
Virbickis, Vaclovas 236
Virbickis, Viktorinas 236
Vytautas Aleksandras; Vytautas Didysis 103, 159, 163, 200,
229–231
Vitgenšteinas, Liudvikas 172
Vitkauskas, dvarininkas 215
Vitkevičius, Viktoras 145, 174
Vitkovskis, Karolis Dominykas 111
Vladislovas IV; Vladislovas Vaza; Vladislai 226, 234,
293, 294
Voicechovičius, Kasparas 237
Voigtas, Johannesas 62, 144, 145, 146, 191, 320
Voinovičius 53
Volter, E. 318
Wrotnovskis, Feliksas; Wrotnowski, F. 37, 39–41, 68, 71–
73, 100, 121, 309, 319, 320

Z

Zabiela, Henrikas 245
Zabiela, Jurgis 186
Zadzikas, Jokūbas 295
Zahorskis, S. 30, 320
Zaleskis, Bronislovas; Zaleski, B. 91, 94, 101, 102, 315, 320
Zaleskis, Mykolas 202
Zaluski, Karolis 147, 311
Zambžickis, Liudvikas 52, 313
Zamoiskis, Andriejus 69
Zanas, Steponas 109
Zawadzki 320

Zigmantas III Vaza; Sigismundus 12, 115, 295, 297

Zubovai 197

Zubovas, Aleksandras 239, 245, 253

Zubovas, Mikalojus 245, 253

Zubovas, Platonas 148, 174, 197, 237, 238

Ž

Žemaitė 97, 320

Ževuskiai 172

Žygimantas Augustas 137, 222, 233, 235, 236

Žukas, Liudvikas 46, 312

Žulkus, Vladas 318

Vietovardžių rodyklė

* Vietovardžiai pateikiami tik iš teksto, išskyrus genealoginį medį, lietuvių kalba (ir prie jo esančių išnašų); pavadinimas ne lietuvių kalba duodamas originalo kalba ir be lietuviškos galūnės, pvz., *Issoudum*. Vietovardžiai neįtraukti iš iliustracijų, taip pat iš Literatūros, kur nurodoma leidimo vieta; iš teksto analogišku atveju nurodyta. Skliaustuose kursyvu po lietuviškų pateikti vietovardžiai, esantys originale, nes nuo tikrojo ar spėjamo pavadinimo rašyba gali būti nutolusi. Pateikti ir reiškiniių, artefaktų, įvykių tam tikrose vietose vardai, tarmkim, *Polianovkos*, *taikos sutartis*; taip pat prie mažiau žinomų upelių, ežerų pavadinimų rašoma *upė*, *ežeras* ar kai taip pat vadinasi ir kaimas, miestelis ir upė, ežeras (*redaktorės pastaba*)

A

Abakai 265
Ablinga 265
Adakavas 189
Adomaičiai 265
Afrika 118
Akmena, upė 214, 244
Akmenalė 265
Akmenalės 265
Akmenė 142, 192
Aleksandrija 195, 234, 265
Aleksiai 265
Aleksionai 265
Algava, upelis 281
Alkai 265
Alksnėnai 265, 310
Alsėdžiai 15, 78, 152, 164, 165, 199, 216, 231, 265, 266,
268–272, 274–288, 311
Alžyras 119, 120, 313

Amerika 122
Andreikiškiai 265
Andruškaičiai 265
Andrusovo paliaubų sutartis 294
Anglija 52, 54, 109, 115, 118, 122, 124, 137, 160, 190, 309,
313, 316
Ankštakiai 265
Antanava 189
Anužiai 265
Apšė, upė 235
Apulė žr. Palanga
Apuolė 265
Ariogala 189, 221
Arvydiškė 265
Aškenas 300
Asteikiai 265
Atlaužai 265
Aubričiai 265
Augustavas 164, 310
Augustavo kanalas 138, 140
Aukštaičiai 159
Aukštkalviai 265
Aukštoji 185
Auksūdys 265
Austrija 98, 104, 109, 113, 117
Aveliškės 265
Avinjonas 117, 119, 121, 309
Ąžuolynė 194

B

Babinovas 141
Babrungas 265
Babrungas, upė 140, 152, 197
Baginai 265
Baidotai 265
Baijo (Bayeaux) 311
Baisogala 191
Bajerburgas žr. Raudonė
Bajoraliai 265
Bakiškiai (Bakiszki) 265
Baksčiai 265
Balėnėliai 265
Balėnos 265
Balsiai 188
Balsiai, mugė 155

Balsiškiei 265
 Baltarusija 315
 Baltija, Rytų Baltija 73–75, 77, 90, 124, 135–140, 143, 144, 146, 147, 150, 154, 155, 160–164, 168, 173, 176, 178, 196, 213, 214, 216, 302
 Baltijos uostai 74, 161, 176, 178
 Baltininkai 265
 Baltlaukis 265
 Baltmiškiai 266
 Baltrimai 266
 Bardžiai 189
 Barkeliai 266
 Barstėgai 266
 Barstyčiai 266
 Barstyčiai, arba Jagminpolė 198, 231, 266
 Bartuva, upė 136, 195, 214, 235, 244
 Barvydžiai 266
 Barzdai 185
 Barzdžiai 266
 Bastilijos kalėjimas 102
 Batakiai 188
 Batinjolis (*Batignolies*) 35, 312
 Baubliai 266
 Bavarija 117
 Bazilijonai 309
 Belgija 72, 117, 118, 154
 Benaičiai 266
 Bereniai 266
 Berkinėnai 266, 310
 Berlynas 58, 110, 155, 179
 Bernatoniai 136
 Bernotai 266
 Beržė 152, 266
 Beržė-Bartkiškė 266
 Beržė-Kunigiškiai 266
 Beržėnai 221, 266
 Beržė-Naujas miestelis 266
 Beržė-Ščiodriškės (*Berže-Szczodryszki*) 266
 Beržė-Vaitkiškiai 266
 Beržona 236
 Beržoras 197, 232, 266
 Betygala 153, 190
 Bezansonas 37, 119, 121, 122, 311, 312, 315
 Bilevičiai 189
 Bilgorajus 202
 Birikai 266
 Birutės kalnas 57, 135, 143, 144, 146, 196
 Biržinėnai 221
 Biržulis, ežeras 142, 214, 215, 230
 Biržuvėnai 150
 Bistryčia 236
 Blidakiai 266
 Bliūdsukiai 266
 Bololenkas 312
 Bordo 120, 309
 Boreikava 233
 Borisovas 203
 Borusai (išnykęs bajorkaimis) 266
 Božiai 266
 Braslavas 312
 Brasta (Brestas); Lietuvos Brasta 14, 100, 236
 Brazdeikiai 266
 Brėvikiai 266
 Briuselis 309
 Brizgai 266
 Brokštėnai 267
 Brotykai 267
 Bružai 267
 Bubiai 138, 139, 244
 Bučniai 267
 Budapeštas 98
 Budriai 197, 239, 267
 Būdviečiai 267
 Būdvietė 267
 Bugas 121
 Bugeniai 267
 Buginiai 267
 Bukantė 267
 Bukantiškė 267
 Bumbuliai 267
 Buožėnai 267
 Burbaičiai 267
 Burbiškė 267
 Burniai 267, 308–310
 Burniškė 267
 Buržė 309
 Butikiai 267
 Butkiškė 188

Bychavas 236, 237
Byldykiai (*Byłdyki*) 266

C

Cenkovičė 236
Chersonas 259
Ciurichas 110

Č

Čekija 117
Čekiškė 188
Čenstakava 14
Čėsniai 267
Čekiškė 188
Čėsniai 267
Čiūželiai 267
Čyževičiai 236

D

Dabikinė 140, 192
Dabikinė, upė 192
Dagiai 267
Daktarai 267
Darataičiai 267
Darbėnai 38, 87, 137, 151, 162, 164, 177, 196, 214, 237,
245, 265–269, 273, 275, 278, 282, 283, 285, 286, 310,
311, 313, 314
Dargiškė 267
Dargvainiai 267
Daubariai 267, 310
Daubėnai 267
Daubiškiai 140
Daugailiai 307
Daugėdai 267
Dauginčiai (*Dausznie*) 267
Daujočiai 191
Daukšiai 267
Degaičiai 312
Degeniai 13–15, 267, 297, 298
Degimai 268
Deglišė 288
Degučiai 187, 268
Deltuva 186
Deltuvos šventoji giraitė 186
Derkinčiai 268
Detlaukė 268

Deulino paliaubų sutartis 294
Dirvėnai, Didieji 221
Juodeikiai, Didieji (buvęs bajorkaimis) 268
Mostaičiai, Didieji 268
Didkiemis 188
Didžioji Britanija 98, 102, 316
Dilbai 268
Dilbė 268
Dilbšiai 268
Dimaičiai 268
Dimgailiai 268
Dinviečiai (*Dynwiece*) 268
Dirkšteliai 268
Dirmeikiai 268
Dišliai 268
Dniepras 74
Domeikiai 268
Domėnai 268
Dorogobužas 12, 294, 296, 297
Dorogobužo pilis 296
Dotnuva 60, 177, 191
Dovainiai 268
Draudikiai 268
Dreniai 268
Dresdenas 311
Drobūkščiai 268
Drūkčiai (*Drakcie*) 268
Drungilai (*Drunstly*) 268
Drupiai 268
Duburiai 268
Dubysa 48, 49, 137–139, 146, 186, 188, 193, 194, 213
Dulkių Laukas 268
Dūmaičiai 268
Dūmiškės 268
Dumytrai 268
Dunskė (*Dunska*) 268
Dupulčiai 268
Dūseikiai 268
Dvarčininkai 268
Dvareliai 268
Dvarviečiai 269
Dvaryčiai (*Dwarżycie*) 268
Dvina (*Dauguva*) 299, 313
Dyburiai 268

- Dydelė (*Dydele*) 268
 Dykros traktas, Užnemunės dalis 136, 170, 185
 Džiugailiškiečiai (*Dziugajliszki*) 269
 Džiuginėnai 269
- E**
- Eidininkai 269
 Eidintaičiai 269
 Eidžiotai 269
 Eigirdžiai 199, 239, 269
 Eitučiai 269
 Eitvydaičiai 269, 310
 Eivydai 269
 Eleja, upelis 136
 Endriejavas 188
 Erkšva 269
 Erlėnai 269
 Ersla 269
 Eržvilkas 188
 Estija 315
 Europa; Rytų Europa; Vakarų Europa; Vidurio Europa;
 Europa wschodniej części 10, 51, 61, 67, 74, 75, 98,
 110, 112, 117, 118, 120, 124, 160, 161, 179, 181, 186,
 196, 319
 Europos traktas 179
 Ežaičiai 269
- F**
- Fribūras 110, 117
- G**
- Gadonų Seda 13, 297
 Gadūnavas 13–15, 18, 19, 145, 152, 199, 216, 232, 267–
 272, 279, 280, 282, 283, 285–287, 297, 298, 308
 Gaidučiai 269
 Gailaičiai 269
 Gailiai (*Gajle*) 269
 Gailiškiečiai 13, 269, 297
 Gaižupiai 269
 Galicija 74, 104
 Galkančiai 269
 Galvyčiai 269
 Gandinga 221, 269
 Gandlaukė 269
 Garbeno kalnas 145
 Gardai žr. Kalvarija
 Gardamas 187
 Gardinas 137, 194
 Gargždai 33, 53, 146, 179, 197, 214, 239, 245, 253, 269–
 271, 275–277, 281, 282, 285, 286, 288
 Gargždelė 152, 269
 Gargždūpis 269
 Gatautiškė 269
 Gaubeliai 269
 Gaudikaičiai 269
 Gaulėnai 269
 Gaurai žr. Renavas
 Gaurė 188
 Gauronai (Gaurai, Renavas) 14, 17
 Gauryliai 269
 Gdanskas 116, 120, 142, 203, 293, 313
 Gečaičiai 269
 Gechovas 236
 Gečiai 269
 Gedeikiai (Gidejkie) 269
 Gedgaudžiai 269
 Gedikėnai 270
 Gedrimai 270
 Gegrėnai 198, 231, 270
 Geidučiai 270
 Geidžiai 198, 270, 314
 Geldėnai 247, 270
 Geldėnai 270
 Gelgaudiškis 185
 Gelsodė 270
 Gelžyčiai 270
 Genaičiai 270
 Genčiai 270
 Gendvilai 270
 Gerduvėnai 270
 Geruliai 270
 Geržodiškės (*Gierzodyszki*) 270
 Gėsalai 270
 Getaučiai 270
 Getautė (išnykęs kaimas prie to paties pavadinimo piliakal-
 nio) 270
 Getautės piliakalnis 270
 Gilaičiai 270
 Gintalai 270
 Gintalaičiai 270

- Gintališkė 38, 166, 198, 232, 235, 236, 245, 270, 276, 278,
280, 282, 283, 285, 286, 310, 311, 314
- Gintaučiai 270
- Ginteniai 312
- Girdeniai 270
- Girdiškė 188
- Girdyklės sietuva 141
- Girinikai 270
- Girkaliai 270
- Girkalnis 189
- Girkantai 270
- Girkantiškė 270
- Girmaniškė 270
- Godeliai 270
- Gomaliai 270
- Gomantlaukis 271
- Gomelis 226
- Gondinga 310
- Gorodnica 194
- Goslavas 226
- Gospoda (*Gospodarskie*) 271
- Grabšyčiai 271
- Graudūšiai 271
- Grauzai 271
- Greičiai 13, 297
- Gribžiniai 271
- Gricaičiai 271
- Griežė 13, 136, 139, 140, 194, 214, 298
- Grinkiškis 191
- Griškabūdis 185
- Gronscė (*Grońskie*) 271
- Grumblaičiai (*Grumblajcie*) 271
- Grumbliai 271
- Grūšlaukė 196, 237, 245, 271
- Grūstė žr. Skuodas
- Gruzdžiai 146, 192
- Gruzdzianskiai 195
- Grykšiai 271
- Gryžuva 139
- Gudai 271
- Gudaičiai 271
- Gudaliai 271
- Gudava 197
- Gudeliai 271
- Gudiškė 271
- Gulbės 271
- Gunaičiai 271
- Gurstiškė 271
- Gūvainiai 271
- I**
- Igariai 271
- Ilgižiai 190
- Ilguva 185
- Imbarė 271
- Indre 311
- Insulos kalva ir ežeras 226, 318
- Įpiltis 144, 271
- Įpilties apkasas 144
- Irkiniai 271
- Issoudum 311
- Italija 160, 311
- Ivoniškė 271
- Ivoniškė, arba Trubakai 271
- Y**
- Ylakaičiai 271
- Ylakiai 195, 233, 234, 243, 266, 268–275, 277–280, 282,
284–287
- Ylakiai 271
- Ylakių kalva 233
- Yliai 271
- J**
- Jakštaičiai 271
- Janapolė 138, 144, 151, 200, 215, 216, 230, 265, 268, 269,
271, 273, 275, 276, 278, 281–284, 288
- Janauskiai (*Janowskie*) 271
- Jankaičiai 271
- Jaušaičiai 271
- Jautakiai 271
- JAV 313
- Jazdaičiai 272
- Jazdauskiškiai 272
- Jazdučiai 272
- Jelgava 88, 90, 91, 168, 179, 191, 192, 198, 243, 315
- Jėrubaičiai 272
- Jockiai 272
- Jokūbavas 197, 239, 272
- Jomantai 272

Jonaičiai 272
Jonikai 272
Joniškėlis 312
Joniškis 53, 149, 164, 177, 191, 314
Joniškio mugė 155
Josvainiai 221
Jotvingiai 160
Jovaišiškė 272
Judrėnai 188, 272
Juilly 311
Juknaičiai 272
Jundulai 272
Juodeikiai 272
Juodoji jūra 74, 176, 178
Juodosios jūros uostai 176, 178
Juodsodė 272
Juodupėnai 272
Juodupiai 272
Juozapavas žr. Telšiai
Jūra, upė 187, 188
Jurbarkas; Georgenburg 137, 146, 179, 187, 225
Jurgaičiai 272
Jurjonai 272
Juškiškė (Juszkiszki) 272

K

Kačaičiai 272
Kadaičiai 272
Kadaškiai (*Kadaszkie*) 272
Kadkalnė (*Kadkalnie*) 272
Kadžiai 272
Kaimelis 185
Kairiai 189, 272
Kalčiai (buv. kaimas prie Kalčių ežero, Ylakių parapija) 272
Kalčiai, ežeras 272
Kalnaberžė 136
Kalnalis 237, 272
Kalnėnai 272
Kalnijos (*Kalpois*) 273
Kalniškiai (*Kalniszki*) 273
Kalnujai 189
Kalpiškiai 273
Kalpiškiai (*Kalpiszki*) 273
Kaltinėnai 190

Kaltys 273
Kaluga 294
Kalvaičiai 273
Kalvarija (Gardai) 193, 231, 273
Kalvarijos kalnai, Kristaus kelias 144, 231
Kalviai 136, 192, 273
Kamanos pelkė 142
Kančaičiai (*Konczajcie*) 273
Kantaučiai 199, 231, 268, 269, 273, 279–282, 284, 312
Kantautai 273
Kanteniai (žemaitiškai Konteniai) 273
Kantrimai 273
Kapsūdžiai 273
Kaliningradas 113, 144, 179, 190
Karalienės valksma 141
Karklėnai 193, 221, 273
Karkliškiai 273
Karšteniai 273
Karšuva 221
Kartena 197, 216, 239, 243, 265–273, 275–278, 280–285, 287
Kašubų kraštas žr. Prūsija
Kašučiai 273
Kaubriškiai (*Kaubryszki*) 273
Kaugėnai 311
Kaukolikai (*Kawkoliki*) 273
Kaunas; Kowno 5, 83, 84, 86, 92–95, 155, 179, 187, 203, 209, 211, 213, 216, 225, 234, 243, 244, 247, 264, 289, 312, 315, 319
Kaunatava 193
Kaupos 273
Kazachstanas 315
Kazimierovas 314
Kazonai 273
Kėdainiai 60, 62, 136, 138, 167, 177, 179, 190, 201
Kegai 96, 273
Keižarai 273
Kėkštai 273
Kelmė 179, 190
Kelmės mugė 155
Kelpšaičiai 273
Kentai 273
Kentraliai 273
Kentriai 273

- Kėpurėnai 273
 Kerbedžiai 273
 Kereliškė 274
 Kernai 274
 Kerviai 274
 Kęstaičiai 59, 152, 156, 199, 231, 274
 Ketūnai 274
 Keturakiai 274
 Keturnagiai (*Kieturnagie*) 274
 Kiauleikiai 274
 Kiaunoriai 193
 Kintrimai 188
 Kirkliai 274
 Kirkšiai 274
 Kiršiai 274
 Kisinai 312
 Kivyčiai 274
 Klaipėda 39, 49, 50, 65, 72, 73, 75, 137, 142, 155, 166, 168,
 179, 190, 198, 203, 214, 239, 310, 312
 Klaišiai 274
 Klauseikiai 274
 Klausgalvai 274
 Klecininkai (*Klejpiki*) 274
 Klepščiai (*Klepszy*) 274
 Klibiai 274
 Kliokai 274
 Klovainiai 136, 164
 Klubokai 274
 Klykoliai 136, 142, 192
 Kolainiai 139, 193, 312
 Konstantinava (Vaškai) 164
 Konteniai žr. Kanteniai
 Krakės 146, 164, 191, 274, 312
 Krakų miškai 191
 Krapštikiai 274
 Kraslava 313
 Kražantė 139
 Kražiai 10, 23, 26, 27, 29, 58, 116, 149, 153, 190, 221, 229,
 299, 319
 Kražiškiai 274
 Krėpštai 13, 18, 140, 274, 313
 Kretinga; Karolštadtas 78, 82, 85, 155, 177, 179, 196, 204,
 214, 216, 225, 236–239, 243, 245, 253, 256, 265–268, 270–
 272, 274, 275, 277–282, 284–286, 288, 308, 311, 313
 Krėva 103
 Krokua 10, 28, 43, 55, 73, 76, 88, 89, 91, 97, 98, 103–108,
 110, 111, 113–115, 123, 124, 126, 137, 166, 186, 237,
 291, 293, 303, 316, 317
 Kruopiai 192, 274
 Krymas 174
 Kryžiškė 274
 Kūbakiai 274
 Kubiliškė (*Kubeliszki*) 274
 Kuipetė (*Kujpete*) 274
 Kuisiai 13, 274, 297
 Kuitainiai 274
 Kūjagalviai (*Kujuzgalwy*) 274
 Kūjainiai 274
 Kukiai 274
 Kukoriškiai 274
 Kulaliai 274
 Kuldyga 139
 Kuležiškė 275
 Kuliai 146, 150, 197, 239, 268, 269, 272–275, 277, 286, 287
 Kūlio Dauba 275
 Kuliškiai 275
 Kulšėnai 13, 26, 275, 297
 Kulšiškiai 275
 Kulskiai 275
 Kulskiai (*Kuchcie*) 275
 Kūlsodis 275
 Kūlupėnai 275
 Kulviškė 13, 297
 Kumpikai 275
 Kumpikai-Mėdsėdžiai 275
 Kumžaičiai (*Kulizajcie*) 275
 Kuneliškė (*Kuneliszki*) 275
 Kungiai 275
 Kunigaikštienės sala 215
 Kuodžiai 275
 Kupšiai (*Kipszykie*) 275
 Kurmaičiai 275
 Kuršo uostas 139
 Kuršas; Kuržemė; Kurlandische 12, 22, 34, 42, 50, 51, 53,
 60, 66, 75, 135–140, 142, 144, 146, 147, 149, 155, 160,
 162, 164, 171, 173–176, 178, 179, 192, 194–196, 198,
 213, 214, 216, 221, 222, 234, 235, 239, 243, 249, 251,
 258, 298, 315

- Kuršeliai 275
 Kuršėnai 139, 192, 314
 Kuršių nerija; Kurisch Haff 140
 Kurtuvėnai 139, 142, 193, 312
 Kurtuvėnų pelkės, ežerai 138, 139, 142
 Kurtuvėnų šilas 146
 Kurtuvėnų šliuzai 139, 142
 Kusiai 275
 Kutniai (*Kutnie*) 275
 Kužiai 192
 Kveciai 275
 Kvėdarna 188
 Kveiliai 275
 Kvietiniai 275
- L**
- Labūnavos miškai 139
 Laiviai 275
 Laižuva 192
 Latgala 160
 Latveliai 275
 Latvija 4, 13, 88, 90
 Lauko Soda 199, 230, 275
 Laukstėnai 275
 Laukuva 153, 200, 230, 267–269, 271, 273–275, 277–279, 282–285, 287, 288
 Laukžemė 137, 146, 162, 164, 195, 196, 237, 266, 275–278, 280, 283, 284
 Laumaičiai 275
 Laumalės 275
 Laumės 275
 Laurynaičiai 275
 Lavalis 311
 Lazdeniai 275
 Lazdininkai 275
 Leckava 136, 140, 154, 192
 Leipcigas, Lipskas 41, 141, 199
 Lekemė 275
 Lelai 276
 Lėlaičiai 189, 198, 276, 318
 Lenkaičiai 276
 Lenkeliai 188
 Lenkija; Lenkijos Karalystė; Karalystė; kongresinė; Polska; Polonia; Pologne 10, 11, 29, 31, 34, 35, 39, 40, 41, 48, 53, 61, 64, 66, 67, 69, 73, 74, 98, 101–103, 106–109, 112, 113, 115–119, 123, 124, 135, 136, 137–141, 144, 146, 147, 149, 152–154, 159, 162–166, 168, 170, 172, 174, 176, 178–181, 187, 190, 191, 194, 196, 198, 201, 203, 213, 215, 222, 226, 293–295, 296, 299, 301, 302, 308, 310, 33, 314, 318–320
 Lenkijos uostas (Šventoji), vienintelis 58, 196, 214
 Lenkimai 136, 195, 234, 276
 Lenkviečiai 276
 Leonava 189
 Lesčiai 188
 Lėteniai 276
 Letukiai 276
 Lėvuo 136, 137, 140, 150
 Liburnas 120
 Liepgiriai (*Lutiry*) 276
 Liepkalnis 276
 Lieplaukė 199, 231, 276
 Liepoja 58, 150, 154, 168, 179, 195, 198, 203, 243
 Liepona, upelis 135
 Liepos Soda 276
 Lietuva; Abiejų Tautų Respublika; Respublika; Lietuvos Didžioji Kunigaikštystė; Litwa; Wielka Księstwa Litewska; Mažoji Lietuva 9, 10, 12, 13, 21, 28, 31, 34, 35, 38–41, 45–48, 50, 51–53, 55, 59–61, 64, 68–70, 74, 76, 78, 82, 85, 88, 90, 92, 93, 95, 98, 100–103, 106, 107, 109–112, 115–117, 119–122, 136–138, 141, 147, 149, 154, 159–161, 163–166, 168, 170–174, 178, 180, 186, 187, 192, 194, 197, 198, 200, 222, 226, 229, 231, 236–238, 249, 260, 264, 289, 293, 295, 296, 299, 302, 309–311, 313–315, 317–320
 Likšai 276
 Lilis 308
 Limožas 120
 Linkuva 164
 Lioliai 190, 276
 Liorachas 117
 Litvinai 276
 Liublinas 12, 115
 Liunelis 119
 Livonija; Livonijos Kunigaikštystė; Liefländische; Inflight 12, 22, 75, 88, 90, 91, 114, 115, 124, 136, 146, 161, 173, 176, 178, 233, 236–238, 293–298, 308, 315
 Lon le Sonjė Salinas 119

Londonas 107, 115, 118, 119, 165, 311, 315
 Lopaičiai 276
 Lūgnaliai 276
 Lukauskiai (*Lukowskie*) 276
 Luknėnai 276
 Luknės 276
 Lukošaičiai 276
 Lūkstas, ežeras 142, 215, 221
 Luoba 276
 Luoba, upė 214, 235, 244, 276
 Luokė 49, 143, 150, 193, 230, 231, 244, 266, 268–271, 273,
 276, 277, 279, 280, 282, 284, 287, 288
 Lūšis, upelis 136
 Lvovas 112, 230
 Lyda 312
 Lyduvėnai 190, 307
 Lygnugariškiai 276
 Lygumai 164, 194
 Lyksūdė 276

M

Mačiaičiai (*Maczarskie*) 276
 Maceniai 276
 Maciučiai 276
 Mačiūkiai 276
 Magdeburgo teisės 229, 235, 237
 Makščiai 276
 Malavėnai (*Miłowiany*) 276
 Maldučiai 276
 Malkarstai 276
 Malūkai 276
 Mamiai 276
 Mančiai 276
 Mantvydžiai 276
 Marciai 276
 Mardosai 276
 Margiai 276
 Margininkai (*Morszyniki*) 277
 Marselis 311
 Martuniškės 14
 Martynaičiai 277
 Maskva 12, 13, 46, 51, 53, 151, 161, 165, 173, 178, 225, 293,
 294, 296
 Mastis, ežeras 142, 199, 225

Mataičiai 277
 Matlaukis 135, 136
 Matlukys 185
 Matrūno kalnas 144, 151
 Maudžiorai 277
 Mažaičiai (*Miżajcie*) 277
 Mažiovas 277
 Mažieji Dirvėnai 221
 Mažieji Juodeikiai 277
 Mažieji Kačiaičiai 277
 Mažieji Mostaičiai 277
 Mažionaičiai (*Mazionajcie*) 277
 Mažonai 277
 Mazovija 296
 Medingėnai 29, 96, 200, 221, 230, 277, 310
 Mediniai 277
 Medininkai; Miedniki žr. Varniai
 Mediškiai 277
 Medsėdėliai 277
 Medsėdžiai 277
 Melniškės (*Mejlinkiszki*) 277
 Mėmaičiai 277
 Mentonas 315
 Mergų kalnas 145
 Merilandas 315
 Meškuičiai 191, 277
 Micaičiai 277
 Miesteliškiai 277
 Miežaičiai (*Mieżecie*) 277
 Miksodis 151, 277, 298
 Mikytai 277
 Milanas 98
 Milašaičiai 277
 Milošaičiai 277
 Milvydžiai 277
 Minija; Mynia; Minge 137, 140, 152, 197, 200, 214, 239,
 244
 Minskas 101, 137, 313
 Mišėnai 277
 Mišučiai 245, 277
 Mitkaičiai 199, 277
 Mituva (Mitule) 277
 Mituva, upė 137, 188
 Miulheimas 117

Miunchenas 110, 112
Mižikai arba Mižeiniai (*Miżejnie*) 277
Mižuikai (*Miżujcie*) 277
Mlinikai (*Młyniki*) 277
Moižėnai (*Mojzrzymy*) 277
Monparnaso kapinės 311
Montmorency kapinės 313
Montvydava 312
Morkeliai (*Morkiele*) 277
Morkiškiei 277
Mosėdis 49, 151, 153, 195, 216, 234, 236, 265, 267–269,
271–279, 281, 283–288, 311
Moteraičio kalnas 144
Možaiskas 12, 293, 294
Muižėnai 236
Mūša 136, 137, 140, 150, 192
Mūša, upė 192
Myša 237

N

Nansi 35, 36, 41, 54, 56, 57, 62, 71, 72, 76, 206, 300–302,
307, 309, 312
Narmantai 277
Narvydžiai 278
Nasrėnai 278
Naujamiestis; Vladislavovas 146, 185, 187
Naujikai 278
Naujoji Įpiltis 278
Nausėdai 278
Nausodė 26, 278
Nausodis 278
Neji 110
Nekrošiškiai 278
Nemakščiai 149, 189
Nemirseta 135, 146
Nemunas; Chronus; Memel 75, 121, 135–139, 141, 146,
148, 149, 154, 155, 160, 162, 164, 168, 177, 178, 185–
187, 189, 190, 201, 213, 214, 299
Nerėpai 278
Nerimdaičiai 278
Neris 138, 160
Nešukuočiai 78
Nevardėnai 278

Nevarėnai 199, 239, 278
Nevėžis 136–138, 159, 168, 186, 188, 190, 191, 201, 225
Nevočiai 278
Niujorkas 313
Niurkiai 278
Nord-Est 98
Noriškiai 278
Norvaišiai 278
Norvydai 13, 278, 297
Notėnai 198, 232, 278
Nugariai 278
Numgaudžiai 278
Nuosamai (*Nusuraj*) 278

O

Obelynė 146
Odesa 176
Odra 74
Olandija 118, 154
Oremburgas 313
Orša 203
Ostrolenka 300
Oželiai 278
Ozilija 313
Ožtakiai (*Wasztokie*) 278

P

Pabradumė 278
Pabrezgė (*Pobrezgie*) 278
Paburgė 278
Padagai 278
Padarbai 278
Padegimė 278
Padegliai (*Podegale*) 278
Padiėvyčiai (*Podywicie*) 278
Padubysis 163, 193
Padvareliai (*Podwornele*) 278
Padvariai 278
Padvarninkai 25, 278, 279
Paežerė 279
Paežerės Rūdaičiai 279
Paežeriai 194
Pagardė 279
Pagardė (buv. Plinkšių dvaro palivarkas) 279
Pagermantis 279

Pagramantis 188, 311, 314
 Pagryžuvys 139
 Pagudonė 279
 Paišiotai 279
 Paiškotai (*Pajszkoty*) 279
 Pajuodupiai 279
 Pajūris 187
 Pajūris (kitas) 188
 Pajūris (trečias) 188
 Pakalniškiai 279
 Pakapė 193
 Pakauskiai 279
 Pakerai 279
 Pakėvis 145
 Pakirkšnojis 279
 Paklibakiai 279
 Pakražantis 190
 Pakruojis 136, 164, 194
 Pakvistic 279
 Palangos uostas 58
 Palanga; Polangen 33, 53, 58, 135–137, 143, 144, 146, 147,
 160, 162, 164, 177, 179, 187, 196, 221, 222, 243, 309,
 311, 313, 314
 Palemono kalnas 141, 153, 186
 Palenkė 160, 311
 Paliepiei 138
 Paliepkalnis 279
 Palioniškiai 279
 Palšiai (*Pałšcie*) 279
 Paluknė 279
 Palūkstys 279
 Paluobė 279
 Paluokė (*Pałakty*) 279
 Palūšė 279
 Pamarkija 13, 279, 280, 297
 Pamarkijos girios 13, 297
 Pamedinčiai 280
 Pamedžiai (*Pomiedzie*) 280
 Paminijai 280
 Pamituvys 188
 Pamūšis 192
 Panakatis 280
 Panemunė 146
 Panemunė; Pilys; Zamkus 313
 Panemunės girios 146
 Panevėžys 136, 225
 Panotėniai 280
 Panų kalnas 145
 Paparčiai 280
 Papieviai 280
 Papilė 58, 153, 192
 Papilės kalva; kalnas 153, 192
 Paplatelė 280
 Paplinkšė 146, 280
 Parešketic 280
 Paršežeris; Paršas 142
 Paryžius; Paris; Paryž 10, 11, 28, 35, 37–41, 55–57, 63, 67,
 71, 73, 74, 91, 94, 97, 99–104, 106, 107, 109–113, 115–
 119, 122, 124, 126, 131, 298, 301, 308–313, 315–320
 Pasalantė (*Posalanty*) 280
 Pašaltuonys 188
 Pašatrija 150, 280
 Pašeikis 280
 Pašerkšnė 13, 297
 Pašiaušės dvaras 146
 Pašiaušės pelkė 142
 Pašilė 280
 Pašilėnai 280
 Pasruojė 145, 280
 Paštuva 186
 Pašušvys 193
 Pasvaigė 280
 Pasvalys 12
 Pašventys 39, 65
 Pašvitinys 136, 164
 Patausalė 280
 Patumšaliai 247, 280
 Patumšiai 221
 Paukštakiai 280
 Paulankiai (*Pawłonki*) 136
 Paulavos respublika 69
 Pauškės 280
 Pavandenė 54, 142, 144, 151, 200, 215, 216, 221, 230, 265–
 268, 272, 273, 277–280, 288, 311, 312
 Paviliotė (*Powejlotyszki*) 280
 Payžnys 279
 Pažalupė (*Pozałupie*) 280
 Pažvelsvis 280

Pečiuliai (*Pieczule*) 280
 Peldžiai 280
 Pelėdiškė (*Peldyszki*) 280
 Pelegija 280
 Pelėkiai 280
 Penckiškės (*Penckiszki*) 280
 Peremyslis 137
 Pėriškiai (*Pierzyszki*) 280
 Permė 315
 Pernarava 190
 Pervalkas 141
 Pesčiai 280
 Petkai (*Petki*) 280
 Petraičiai 280
 Petreikiai 280
 Petrikaičiai 281
 Pėžai 281
 Pievėnai 199, 233, 281, 312
 Pikeliai 136, 154, 195, 233, 265, 268, 274, 277–284, 288,
 298, 308, 314
 Pikeikiai 281
 Pilava 116, 120
 Pilės 281
 Pilis 187
 Pilsūdai 309
 Piltenė 147
 Pipiriai 281
 Platakiai 281
 Plateliai 49, 57, 141, 142, 148, 197, 201, 215, 232, 233, 245,
 265–277, 279–282, 284–288
 Plateliai (Plokščiai), kaimas 141
 Plateliai, ežeras 57, 58, 141, 142, 155, 197, 215, 221, 232
 Platelių pilis 232
 Plaušiniai 281
 Plauskiniai 281
 Pleinė (Šilutė) 281
 Pleinės 281
 Plembergas 189, 312
 Plėnakiai (*Plepuki*) 281
 Plepai 281
 Plikasis kalnas 153
 Plikiai 281
 Plikojo kalno šaltinis 153
 Plinkšės 281
 Plinkšiai 215
 Plinkšiai, ežeras 215
 Pliuškiai (*Pluszkie*) 281
 Plokščiai 185, 281
 Plungė 53, 64, 140, 152, 179, 197, 203, 204, 216, 239, 243,
 245, 253, 265–267, 270, 272, 273, 275–288, 310
 Plungė (Pleinės) 53, 64, 140, 152, 155, 179, 197, 203, 204,
 216, 239, 243, 245, 253, 265–270, 272, 273, 275–288,
 312
 Plungės mugė 155
 Pluotinė 281
 Pocaičiai 281
 Pocaičiai (*Pelsajcie*) 281
 Pociūnėliai 191
 Podolė; Podol 121, 308, 318
 Polianovkos taikos sutartis 294
 Požeris; Požerė 200
 Požėros (*Požery*) 281
 Poznanė, Poznań 97, 314
 Pranckai 281
 Prancūzijos uostai 116
 Prancūzija; Prancuzyja; Francja 10, 54, 55, 57, 72, 75, 76,
 97, 98, 102, 109, 113, 115–118, 120, 122, 124, 126, 142,
 154, 309–315, 318
 Prialgava 281
 Prūsai; Prūsija; Prūsijos Karalystė; Preussen; Rytų Prūsai;
 Kašubų kraštas 22, 34, 39, 50, 51, 53, 58, 61, 65, 72,
 74, 75, 116, 117, 120, 135, 136, 138–140, 144, 146, 153,
 155, 156, 160–163, 166, 168, 173, 174, 176–179, 181,
 185–188, 190, 192, 194, 196, 197, 199, 200, 205, 213,
 214, 222, 237, 239, 243, 248, 249, 255, 258, 296, 300,
 309–312, 314, 320
 Prūsaliai 281
 Prūsijos uostai 75
 Prysmančiai 281
 Prysťovai 281
 Pūčkoriai 281
 Pūčkoriai (*Puszkary*) 281
 Pūčkoriai (*Puszkory*) 281
 Pulavai 112, 144
 Pumpurai 281
 Pundžiai (*Puncie*) 281
 Puodkaliai (*Putkale*) 281
 Puokė 281

- Pupžiubiai 282
Puronys (Puriony) 282
Purpliai 282
Purvaičiai 282
Purvėnai 282
Pušalotas 136, 140, 164
Pušinės miškai 96
Pūstė (Puszcza) 282
Pūteliai 282
- R**
- Račaliai 282
Račiai 282
Radviliškis 179, 191
Raguviškiai 282
Raigardas 312
Rainiai 282
Raišaičiai 282
Raizgiai 282
Rakovicai 107, 108
Rakundiškės (*Rokundyszki*) 282
Rapersvilis 28, 55, 116, 124
Raseiniai; Rossieny 35, 48, 49, 53, 61, 84, 96, 142, 143, 146,
148, 149, 152–155, 161, 162, 166, 177, 179, 185, 186,
188, 189, 197, 213, 216, 221, 222, 230, 231, 239, 243,
309, 312, 313, 318
Raudėnai 193
Raudondvaris 136, 137, 186
Raudonė; Christ-Memel 187
Raudoniai 282
Razmai 282
Reistrai 282
Reketė 282
Rėkyva 191
Rėkyva, ežeras 142
Remezai 282
Renavas 17, 18, 24, 198, 233, 245, 253, 269, 282, 310, 318
Repšiai 13, 19, 21, 179, 198, 282, 308
Rešketa, upė 244
Rešketėnai 282
Rėžgaliai 282
Rezgiai 310
Riešketai 282
Rietavas 48, 49, 80, 146, 164, 179, 188, 200, 204, 221, 312,
314
Rimaliai 25
Rimašiai 13, 297
Rimgailai (*Rymgale*) 282
Rimgailiai (*Rymgajle*) 282
Rimoliai 25
Rimučiai 282
Ringuva 140
Ringuvėnai 140
Roitlingenas 117
Rokiškė 282
Roma 14, 160, 229, 234, 240–242, 298
Rotinėnai 282
Rotkalnis 282
Rozalimas 194
Rubežaičiai 152, 282, 310
Rubikaliai 282
Rubikiai 282
Rubiniškė 282
Rubuliai 282
Rudaičiai 282
Rūdaičiai 282
Ruišėnai 282
Rukai 283
Rukundžiai 283
Rumšiškės 137
Rundalė 4, 13
Ruolaičiai 283
Rupeikiai 13
Rupėkiai 283
Rusia; Rusija; Rusų žemės; Ruš; Rossija 28, 34, 38, 53, 54,
60, 61, 64, 65, 68, 69, 74, 75, 78, 98, 105, 115, 117, 118,
124, 126, 136, 139, 141, 150, 160–163, 166, 167, 170–
172, 174, 176, 178–181, 187, 195, 197, 222, 260, 264,
294, 296, 299, 303, 308–310, 314, 319
Rusiškės (*Ruswyszki*) 283
Rušupiai, Didieji 283
Rušupiai, Mažieji 283
Ryga; Rīga 51, 58, 103, 113, 147, 152, 154, 168, 179, 189,
198, 243, 293, 315
Ryškėnai 282

S

- Sakalai 283
Saksonija 146
Sakuočiai 283
Salantai 38, 140, 152, 153, 197, 237, 245, 265–269, 271–280, 282–286, 288, 309–311, 314
Salantas, upė 140, 197, 237, 244
Salantų Alka 283
Samoškaliai (*Siemaszkale*) 283
Samovičė 236
Sankt Peterburgas; Petersburg 35, 50, 53, 140, 152, 167, 178, 179, 188, 225, 297, 303
Santakis 283
Santekliai 140
Sapiegiškė 185
Sapiegų Seda 297
Sarakai 283
Sartininkai 187
Sartupis 283
Sausdravai 283
Sauseriai 283
Sausgalviai 283
Scipiejovas 236
Sėbai 283
Seda 10, 12–17, 20, 21, 23–26, 42, 46, 53, 60–62, 78, 80, 88, 115, 145, 153, 179, 198, 214, 215, 232, 233, 243, 264–271, 273–279, 281–288, 297, 308, 317–319
Seda, ežeras 25
Sėleniai 283
Sen Valeri 118
Sena 110
Seniava 113
Senkai 283
Senmiestė 283
Senoji Įpiltis 283
Sent Luisas 117
Serapiniai 283
Serbija 98
Seredžius 137, 138, 141, 153, 186
Sereinė (*Serejnie*) 283
Siauteliai (*Siawciły*) 283
Sibiras 31, 48, 87, 89, 92, 96, 116, 151, 152, 171, 299
Sidabras 194
Sietuvos pelkė ir upelis 142
Silezija 146
Silvėnai 185
Siraičiai 283, 309
Skaudaliai 283
Skaudučiai 283
Skaudvilė 149, 189
Skėriai 283
Skirpsčiai 283
Skirsnemunė 187
Skomantai 144, 187, 188
Skomantų kalva ir upė 187
Skrandėnai 283
Skuodas; Johanesbergas 85, 87, 88–92, 136, 164, 167, 179, 195, 198, 214, 232–237, 243, 245, 265, 267, 271–288, 297, 308
Skuodo grafystė, buvęs Gruzdzianskių kaimo dvaras; Didžioji Skuodo Sapiegų grafystė 195, 245, 297
Skurvydai 283
Skurvydiškė 283
Skyplaičiai 283
Slabada 139, 193
Slabadai 185
Slavikai 186
Slėdai 283
Slučkai 284
Smilgiai 164, 194, 284
Smolenskas 12, 115, 294, 296
Sovietskas 49, 75, 166, 179
Sprūdės kalnas 144
Spukaičiai 284
Spurganai 284
Sriauptai 284
Sroliai (*Srole*) 284
Srujonys (*Srujany*) 284
St. Nazaras 312
Stakliai (*Staksle*) 284
Stakliškės 203
Stalgas 284
Stančiai (*Stopcze*) 284
Stankaičiai (*Stankajcie*) 284
Stervas, ežeras 142
Stirbaičiai 284
Stripiniai (*Styopile*) 284
Stropeliai 284

Stulgiai 189
Stulpiniai 284
Stungaičiai 284
Stungiai 284
Subsėdai (*Subsiedzie*) 284
Sudargas 186
Sūdėnai 284
Sudintai 284
Sūduviai 160
Sugaudžiai 284
Sukienicai 111
Sukiniai 284
Sungailai 284
Suomija 75
Survilai 284
Surviliškis 313
Sybilštatas 23, 25
Sydeklis 283

Š

Šakaliai 284, 312
Šakiai 185
Šakyna 192
Šakynė, upelis 136
Šaltmiriai (*Szoltmiry*) 284
Šaltuona, upė 188
Šaltupiai 284
Šaltvilčiai (*Szoltwilki*) 284
Šarkė 284
Šarnelė 284
Šašaičiai 284
Šateikiai 197, 232, 253, 284
Šatės 195, 214, 236, 284
Šatoru (*Châteauroux*) 311
Šatraminiai 284
Šatrijos kalnas 57, 143, 150, 193, 216, 231
Šaučikiai 284
Šaukėnai 193
Šaukliai 284
Ščekažovičiai 137
Ščiodriškės (*Szczodryszki*) 284
Šeduva 164, 167, 194, 221
Šeiriai 284
Šekai 285
Šėmai 96
Šerkšnė 140
Šerkšnėnai 140, 285
Šerpaičiai 285
Šešnagiai (*Szesznagie*) 285
Šešuičiai (*Szeszujkie*) 285
Šešupė 135, 136, 185
Šiaudinė 193
Šiauduva 27, 285, 312
Šiaulėnai 191
Šiauliai 44, 48, 49, 54, 61, 62, 65, 87, 122, 138–140, 142, 143, 145, 146, 148, 149, 153, 155, 161, 162, 172, 174, 177, 179, 191–194, 202, 206, 213, 214, 216, 221, 222, 225, 230, 243, 244, 264, 300, 309, 311, 312, 314
Šiauliai, ežeras 142
Šiemuliai (*Szemule*) 285
Šilalė 188
Šiliai 285
Šiluva 164, 190, 227
Šiomenas 300
Širvinta, upė 135, 185
Širvintos 185
Šiūpariai 285
Šiuraičiai 285
Šklovas 237
Škotija 58, 155, 156
Šlamai 285
Šlaveitai 151, 285, 310
Šlečkai 285
Šlegenbandas 96
Šlepečiai 285
Šliktinė 285
Šniukščiai 285
Šoniai 285
Šūkainiai 144, 151
Šukė 285
Šulpetriai 285
Šušvė 138
Švedija; Schwede 90, 148, 154, 177, 189, 295, 313
Šveicarija 28, 121, 198, 316
Švėkšna 53, 146, 164, 187, 231, 308
Šventai 285
Šventasis šulinys 153
Šventoji skylė, šaltinis 153
Šventoji; Heilige Aa, Sanct-Heiligen; Święta 136, 146, 147, 214

T

Tamolaičiai (*Tamolajcie*) 285
Targovica 306
Tarvainiai 285
Tarvydai 285
Taučiai 285
Taukeliai 307
Tauragė 146, 179, 188, 225, 244, 311, 312
Taurai 285
Tauravas 312
Tausalas, ežeras 142
Tartu 10, 88, 90, 91, 95, 98, 101, 104, 111, 124, 313, 314, 317
Telšiai; Telsze 5, 10, 13, 15, 23, 25, 28–33, 37–42, 44–54, 61, 64, 65, 71–73, 75, 76, 78–87, 93, 99, 104, 105, 116, 122, 126, 139, 140, 142–144, 146, 148–155, 161–163, 165, 166, 168, 169, 174, 175, 177, 179, 188, 193–199, 201, 203, 205, 209, 211, 213–218, 221–223, 225–231, 233–235, 238–245, 247–249, 251–254, 256, 257, 259, 264–270, 272–287, 289, 297–300, 303, 308–314, 317–320
Tendžiogala 221
Teneniai 188
Tespija 227
Tetervinė 285
Tetervinės pelkė 215
Tėveliai 285
Tilvikai (*Tylwycie*) 285
Tinteliai 285
Tinteliai-Mėdsėdžiai 285
Tirkšliai 12, 13, 24, 25, 42, 80, 152, 179, 198, 233, 247, 265, 267, 269–272, 275, 276, 281, 284–288, 297, 298, 314
Tiškai 285
Tiubingenas 117
Traidžiai 285
Trakai 100, 135, 136, 140, 160, 170, 185, 191, 202, 236, 309
Trimėsėdis 285
Troškučiai 285
Truikiai 285
Truikinai 285
Trumpėnai (*Trumpiany*) 285
Trumplaukė 286
Tryškiai 142, 146, 152, 193, 312, 314
Tryškių giria 48
Tūbaisiai 286

Turkija 313
Tuzai 286
Tverai 152, 200, 221, 230, 247, 265, 267, 269–271, 273, 275, 276, 280–282, 284–288
Tyrulių pelkė 142
Tytuvėnai 142, 190

U

Ubiškė 193
Udraliai 286
Ugioniai 153
Uikiai 286
Ukmergė 120, 186, 225, 311
Ukraina 75, 121, 310, 320
Ukrinai 198, 233
Ulmas 117
Unguriai 286
Uogučiai 286
Upetos 286
Upyna 188, 193
Upytė 136, 140, 149, 164, 191, 194, 314
Urbaičiai 286
Usidoriai (*Usidory*) 286
Utena 120
Utriai 286
Užbradumė 286
Užežerė (buvo dvaras ir kaimas) 286
Užgiriai 286
Užkirtiniai (*Užkirtyni*) 286
Užlieknė 286
Užmedžiai 286
Užminijai 286
Užnemunė 61, 136, 162, 177, 185
Užpeliai 286
Užpelkiai 286
Užprūdžiai (*Užprudzie*) 286
Užsieniai 286
Užupė 286
Užupiai 286
Užventis 14, 80, 139, 153, 193, 221, 236, 247, 298, 312

V

Vabaliai 286
Vadagiai 286
Vadakstis, upelis 136, 140

Vadaktai 191
 Vadžgirys 188
 Vaiboriškės (*Wajboryszki*) 286
 Vaičiai 286
 Vaidatoniai 189
 Vaidomiškės (*Wajdomiszki*) 286
 Vaiguva 139, 145, 193
 Vainaičiai 286
 Vaineikiai 286
 Vainutas 188
 Vaištarai 286
 Vaiteliai 286
 Vaitkaičiai 142, 287
 Vaitkiai 287
 Vakarai 74
 Valancjenas 117
 Vambutai 13, 93, 96, 175
 Vanagiškė 287
 Vankiai 287
 Varduva 13, 19, 23, 24, 140, 153, 194, 198, 199, 202, 214, 232, 233, 244, 318
 Varkaliai 287
 Varna 313
 Varnaičiai 287
 Varnelė, upelis 200
 Varneliai 287
 Varniai 49, 52, 59, 82, 137, 142, 145, 150, 152, 163–165, 172, 200, 215, 229–231, 237, 254, 265, 266, 268–288, 309, 311
 Varputėnai 308
 Varšuva; Varšuvos Kunigaikštystė; Varšuvos konfederacija; Warszawa 12, 28, 29, 51, 52, 55, 61, 83, 94, 95, 103, 105, 115, 124, 136, 140, 161, 162, 166, 191, 192, 295, 297, 299, 301, 308, 310, 313, 315
 Vašingtonas 314
 Vavelis 104
 Večiai 287
 Vegeriai 136, 192
 Veitai 287
 Veiviržėnai 187
 Vėlaičiai (*Wielajcie*) 287
 Vėlaičiai (*Wilajcie*) 287
 Veliuona 164, 186, 203, 221, 307, 312
 Veliuonos traktas 170
 Vembūtai 287
 Vendenas 12, 294, 295, 297
 Vengliai (*Wengły*) 287
 Vengrija 98, 104, 113
 Venta; Vindava; Windau 48, 57, 58, 136–140, 142, 150, 152, 153, 192–194, 213, 214, 244, 298
 Ventos kanalas (perkasas) 48, 49, 57, 138–140, 142, 150, 152, 153, 192, 193, 214
 Ventspilis, Kuršo uostas 138, 139, 213, 214
 Ventspilis; Windau; Wentz-pylis 138, 139, 150, 168, 198, 213, 214
 Vertininkai 287
 Vėžaičiai 146
 Viduklė 149, 189, 221, 312
 Vieکشnaliai 287
 Vieštovėnai 287
 Vieکشniai 139, 154, 179, 192, 193, 198
 Viena 73, 110, 118, 314
 Vieškarnio šaltinis; 153
 Viešvėnai 80, 199, 221, 239, 247, 287
 Vigantiškiai 287
 Viliotė 287
 Vilkai 287
 Vilkaičiai 287
 Vilkija 146, 179, 186, 221, 306
 Vilkiškė 287
 Vilnius; Vilnae; Wilna; Wilno 10–12, 19, 22, 23, 28, 29, 33, 34, 50, 53, 54, 66, 68, 69, 84, 87, 90, 94, 100, 103, 109, 111, 116, 122, 137, 144, 152, 160, 163–165, 170, 171, 175, 176, 190, 191, 194, 196, 209, 210, 222, 230, 234, 237, 238, 240, 249, 289, 293, 295, 299, 301, 302, 308–315, 317, 319
 Vindeikiai 287
 Vinteliškė 287
 Virbalai 287
 Virbalis 60, 135, 136, 177, 185
 Virkšta, ežeras žr. Platelių ežeras
 Virmėnai 287
 Virpylai 287
 Viršilai 287
 Virvytė, upė 140, 193, 200, 214, 244
 Viržuvėnai žr. Janapolė
 Višakis, upelis 136

- Visgaudžiai 287
 Vismaldai 287
 Visvainiai 287
 Vitkaičiai 287
 Vižančiai 288
 Vokietija; centrinė Vokietija 96, 98, 113, 116, 117, 124
 Volnomyslis-Daukšiškės 288
 Voluinė; Wołyń 121, 303, 310, 320
 Voveraičiai 288
 Vydeikiai 287
 Vydmantai 287
 Vysla 118, 138
 Vyžpiniai 185
 Vyžuonos 120
- Z**
- Zakopanė 104, 126, 315
 Zalcburgas 151
 Zalepūgai 288
 Zastaučiai 288
 Zdoniškė 288
 Zobielai 288
- Ž**
- Žadeikiai 288
 Žaduvėnai 288
 Žadvainiai 48, 49, 310
 Žagarė 140, 149, 150, 179, 192
 Žagarė, Naujoji 192
 Žagarė, Senoji 192
 Žaiginys 190
 Žalgiriai 288
 Žalimai arba Žalučiai (*Žalimy albo Żalucie*) 288
 Žalpiai 190
 Žangraičiai (*Žangrajcie*) 288
 Žarėnai (Latveliai) 140, 152, 192, 200, 214, 216, 221, 230,
 266, 267, 269, 271–281, 285–288, 312
 Žebenkavas 288
 Žebrokai 288
 Žeimiai 288
 Žemaičiai; Žemaičių, Žemaitijos Kunigaikštystė; Šventieji
 Žemaičiai; Domestica Ducatus Samogitiae; Ducatus
 Samogitiae; Księstwa Żmujdzkie; Xięstwa Żmujdzkie;
 Zamet; Żmudź 5, 9, 10, 12–15, 27–29, 31–35, 38, 39,
 41, 42, 47, 50–67, 69, 71–73, 75–80, 82–86, 88, 90,
 91, 93, 96, 97, 100, 107, 114–116, 123, 126, 129–131,
 133, 135–146, 148–157, 159–170, 172–181, 183–186,
 189–201, 203, 205, 206, 209, 211, 213, 221, 222, 226,
 227, 229–234, 236, 237, 241, 245, 249, 254, 259, 289,
 296–303, 308–320
 Žemaičių Kalvarija; Kalvarija 46, 62, 144, 148, 150, 151,
 169, 199, 201, 202, 216, 231, 265, 266, 268–276, 278,
 280–282, 284, 286, 288, 298, 310, 312, 318–320
 Žemaičių Šveicarija žr. Renavas
 Žemalė 13, 18–22, 189, 198, 233, 267, 268, 271, 276, 277,
 282, 284, 288, 308, 318, 319
 Žemytė 288
 Žerniai 288
 Židikai 195, 233, 288
 Židikai-Ketūnai 245
 Žiemgala 12
 Žilaičiai 288
 Žilvičiai 288
 Žirmūnai 314
 Žirnikai 288
 Žlibinai 231, 288
 Žutai arba Žudgaliai (*Żuty albo Żutgale*) 288
 Žvelsėnai 288
 Žvingiai 188
 Žvirblaičiai 288
 Žvirbliai 288
 Žvirgždžiai 298
 Žvirzdaliai 288
 Žvirzdė 288
 Žvirzdinai (*Żwyrzdini*) 288
 Žygaičiai 187
 Žylakiai 288
 Žypelė (*Żypele*) 288